

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

HÓVIHARBAN, HIDEG SZÉLBEN AZ ORSZÁG VÉRKERINGÉSÉÉRT

TARTALOMBÓL:

- Hogyan készülnek választani a Bp. 4-esben (3. oldal)
- Egy jó rendelkezés helytelen végrehajtása (4. oldal)
- Országjárás — Tiszántúlon (5. oldal)
- Zeneakadémiai fellépés kritikája (8. oldal)

Január 4-ére virradó éjszaka Győr-Sopron megyében erős szél kerekedett. Hétfőn a délelőtti órákban valóságos orkán, 100 km-es sebességgel száguldo hóviharrá erősödött, s több mint 24 óráig tartott. Erről hírt adott az egész magyar sajtó, a rádió és a televízió is. Sok helyütt megbénult a hírközlés. Száz és ezer oszlopot csavart ki könnyedén a hatalmas orkán. Megbénult a vasúti forgalom is. Előzetes felmérések alapján a kár mintegy hétmillió forintba becsülhető. Ha valamikor, úgy most minden érdekelt szerv együttlükösére volt szükség: mielőbb helyre kell állítani a közlekedést és a hírközlést. Enélkül békés ez az ország-rész.

Voltunk a helyszínen. Január 6-án, 7-én és 8-án szinte

minden megrongálódott szakaszt meglátogattunk. Postások, vasutasok, katonák a csipős, szeles, hideg időben kivétel nélkül nagy lelkesedéssel és munkabírással — s főleg gyorsan — végezték a rájuk bízott feladatot. A Budapest vidéki, a soproni és pécsi postaigazgatóság, a MAV, a honvédség összesen 327 embert riadóztatott. Megállapítottuk, hogy a vezetők részéről kellő gondoskodásban részesültek ezek az áldozatos munkát végző dolgozók. Naponta egyszer meleg ételről, melegítő italról, megfelelő szállásokról, no és ruházatról is gondoskodtak.

A Postavezérgazgatóság részéről is maximális segítséget biztosítottak. Orova József szakosztályvezető és Kertész István ügyosztályvezető közbenjárt a kábel- és huzalellá-

tás meggyorsítása érdekében. Az eredmény: hamarosan megérkezett a héttonnás teherrautó, tele a szükséges anyagokkal. Találkoztunk a helyszínen Szabó Lászlóval, a Soproni Postaigazgatóság vezetőjével. Kirkovits Istvánnal, a vezető műszaki helyettesével és Németh Kálmánnal, a távközlési osztály vezetőjével is.

A főhadiszállás...

A Soproni Postaigazgatóság szinte főhadiszállásává vált az akadályelhárító munkálatoknak. Németh szaktárs irodája falán egy térkép, rajta pontosan meg-megjelölve, hol, milyen kár történt, s időközben hol állt helyre az élet. A hibajelölések egyre fogytak, s 9-én már megállapíthattuk: a megye területén még a legkisebb faluval is rendbejött az összeköttetés. Itt hallottuk, hogy mintegy 2500 oszlop tört el vagy rongálódott meg a viharban.

Rábapatona állomáson Halász vonalmeister szaktárssal szemlélítettük meg a munkálato-
kat. Tizenkét dolgozó erőt megfeszítő munkáját láttuk. Húsz oszlop feküdt egymás után a földön. Nem telt el fél óra, s két oszlopot már fel is állítottak. Megemlítjük Nagy György hálózatszerelőt helytállásáért, lelkesedéséért, de ide írhatnánk mind a tizenkettő nevét a hősi munkáért.

Derékig hóban

Csorna előtt néhány kilométerrel, Dör megálló térségében 60 oszlop dől ki. Gál József, a BUVIG munkavezetője irányított itt. Név szerint senkit nem akar megem-

líteni, hiszen a térdig hófúvó-
sok helyeken derékig érő hó-
ban, hideg szélben mindenki
helytállt. Az átlagon felüli
munkáért, kezdeményező kés-
ségért azonban Stefics Ádám
hálózatszerelőt elismerés il-
leti.

7-én, csütörtökön déltájban
voltunk a Csorna—Kapurvár
közti szakaszánál. Barabás Jó-
zsef munkavezető tizenhat
dolgozót irányított, áramkörö-
ket építettek a még meglevő
oszlopokra. Bizony itt is 8 km
hosszan mintegy kétszáz osz-
lop hevert szerteszét a földön.
A kitűnően irányított embe-
rek itt is fegyelmeltek, és
lelkességgel hajtották végre
az utasításokat. „Sok ilyen
emberre lenne szükségünk,
mint Barabás szaktárs, min-
denkor lehet rá számítani!”

kaptam a véleményét a soproni igazgatóság főmérnökétől.

A következő napon sötéte-
désre érkeztünk a Mezőlak—
Pápa közti megrongált sza-
kaszra. A kidőlt oszlopoknak
itt is se szeri, se száma. A pé-
csiek, a soproniak és a pápai
fenntartási üzem munkásai
úgy dolgoztak, hogy a külső
szemlélő azt hihette: egy
üzemhez tartoznak. Németh
szaktársat, a pápai fenntar-
tási üzem vezetőjét bízták
meg e szakasz helyreállításá-
nak irányításával. Örömmel
hallottuk, hogy két áramkört
már ők is rendbehoztak. Név
szerint ide kirándozik Takács
László, a pécsi HALEP mu-
nikavezetője és Csikos Sándor
építési csoportvezető is. E kis

vezérkar a késő esti órákig
tanácskozott, hogy a következő
napon még folyamatosan,
gyorsabban menjen a munka.

Köszöntjük a munka hőseit!

Mintegy 400 ember mun-
kahőstetnek számító felada-
tot hajtott végre. Köszönt-
jük őket, a hálózatszerelő-
ket, munkavezetőket, építés-
vezetőket, a gépkocsivező-
ket, a honvédség és a MAV
azon tagjait, akik részt vet-
tek ebben a munkában, de
köszöntjük a károsult sopro-
niakat megsegítő igazgatósá-
gokat, fenntartási üzemeket is
a közreműködésért.

CSETE KÁROLY

Mérlegen az év végi csúcsforgalom

Még nem fejezték be az 1964. évi csúcsforgalom elemzését, értékelését, de a rendelkezésre álló adatokból már most megállapíthatjuk: az előző évinél sokkal körültekintőbb volt az előkészítés.

Eredményes volt a sajtó, rádió és televízió útján kifejített propaganda, a torlódások elkerülése érdekében. A postát igénybe vevők küldeményeiket

nem az utolsó napokon, hanem korábban adták fel, így a forgalom lépcsőzetesen folyt le. Különösen a levélpostai küldeményeknél mutatkoztott ez meg. A Bp. 72. sz. postahivatal már december 1—15 között 11,7 millió levelet dolgozott fel. Fél hónap alatt 5,1 százalékos forgalomemelkedés volt 1963. decemberéhez viszonyítva. A hivatal forgalma de-

cember második felében már 28 millió levél volt. Egymillió levéllel jelent többet ez a szám is. A külföldről érkezett levelezés 2,7 százalékkal, a külföldre szóló levelezés 7,9 százalékkal emelkedett a bázis időhöz viszonyítva. December 21-én a Bp. 72. sz. postahivatal levélforgalma elérte a 3,5 milliót, ez a normál forgalomnak hatszorosa.

A Bp. 62. számú postahivatal levélforgalmát bizonyos mértékig befolyásolta a felsőbb szervek utasítása, amely szerint — úgy mint a múltban — az állami szervek, vállalatok és üzemek belföldre nem küldhettek év végi üdvözlőlapokat.

A Bp. 70. sz. postahivatal csomagkézbesítői december 23-án és 24-én vitték ki a legtöbb — mintegy 25—25 ezer darab — csomagot. A kézbesítéshez ezeken a napokon mintegy 200 gépkocsit vettek igénybe. Mindemellett a csúcsforgalom növekedése miatt mégis el kellett rendelni karácsony első napján a csomagkézbesítést: több mint hétézer csomagot kézbesítettek.

Egyébként a legtöbb csomagot a Bp. 78. sz. hivatalban dolgozták fel: 21-én 52 ezret, 22-én 54 ezret. Gépkocsikkal megerősítették a peremkerületek hivatalainak csomagkézbesítését is, s a zavartalan munka érdekében a szállítási zömét az éjszakai órákban végezték. Az év utolsó hónapjában egyaránt emelkedett a felvett és a kézbesített csomagok száma (8,7, illetve 6,7 százalék). A külföldre indított és az onnan érkezett csomagok száma pedig

10,2, illetve 14,7 százalékkal emelkedett.

A Budapesti kézbesített táviratok száma 3,6 százalékkal, az expressz-küldeményeké 17 százalékkal növekedett. Komoly emelkedés volt a pénzforgalomban is.

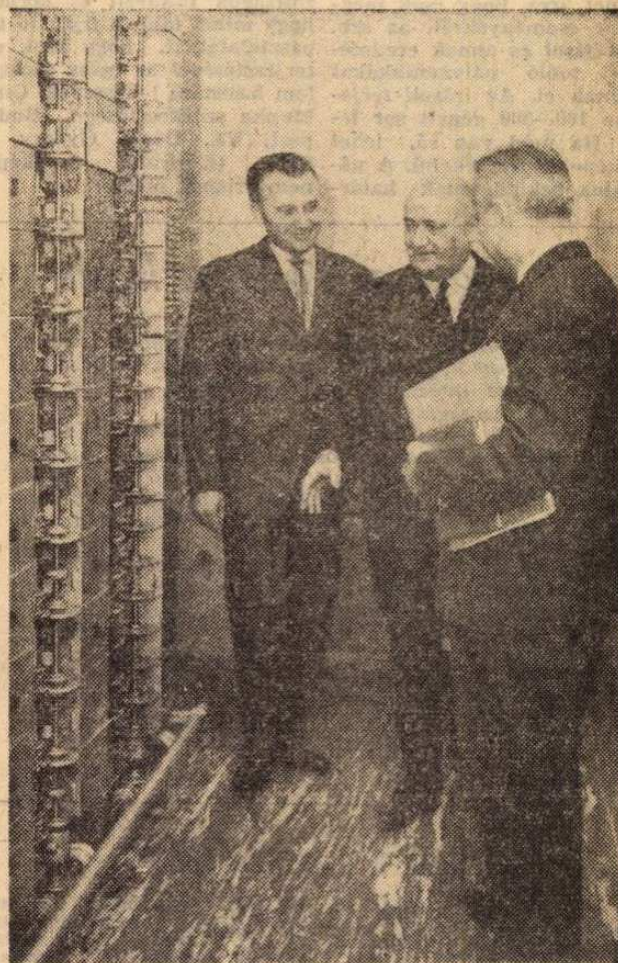
A megnövekedett feladatok miatt a Budapesti Postaigazgatóság 75 felsőfokú, 54 középfokú tanfolyamhallgatót 10 napra bevont a csomagkézbesítéshez, a közép- és kishivatalok felvételi szolgálatának megerősítéséhez. A Postafor-
galmi, Távközlési és Felsőfokú Távközlési Technikum tanulói például 1300 nyolcórás munkát teljesítettek több budapesti nagyhivatalban. Az előző évekhez viszonyítva több nyugdíjast is foglalkoztattak ebben az időszakban. Mindezek ellenére a forgalom lebonyolítását kevesebb költséggel oldották meg, mivel kisebb volt a túlórafelhasználás és az alkalmi munkaerők foglalkoztatása, mint a korábbi években.

A csúcsforgalom idején a szakszervezeti szervek kötele-
ségüknek tartották a hivatalok látogatását. Magunk is meggyőződöttünk arról, hogy a Postavezérgazgatóság irányel-
vei alapján az igazgatóságok, a hivatalok megfelelően fel-
készültek a feladatokra.

Szólunk kell még arról a hasznos együttműködésről, amely a forgalmi és műszaki szervek, valamint a Jármi-
telep között kialakult. Kölesön-
sen és hatékonyan segítettek a forgalom zavartalan lebonyo-
lítását.

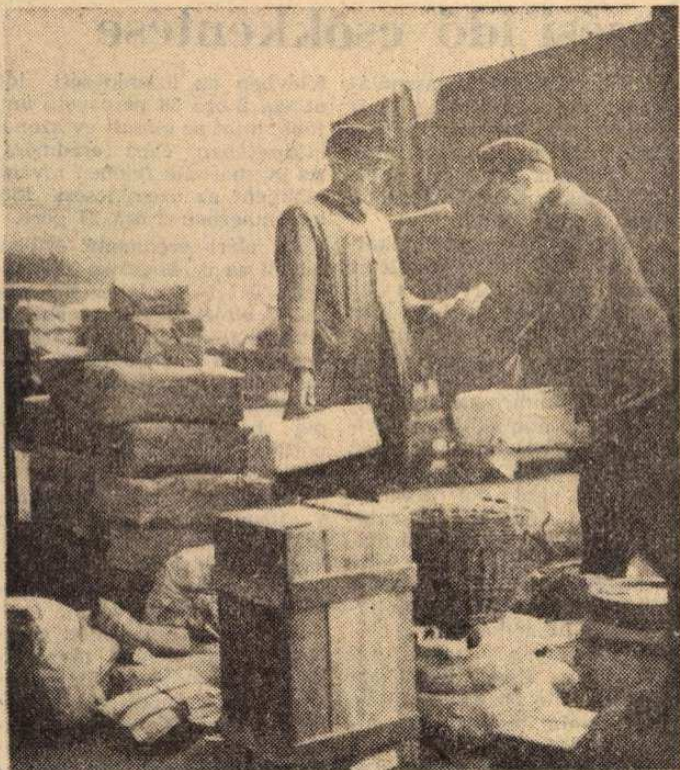
Kovács József

„A VÁLLALÁST TELJESÍTETTÜK!”

Mint decemberi számunkban közöltük: az Óbuda Távbeszélő Üzem munkálatait jóval hatékonyabban teljesítették. Képünkön dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, Horváth Ferenc, a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság vezetője és Szemán Tibor műszaki vezető, főellenőr az új berendezés szemlélése közben.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Óbuda távbeszélőközpontjának üzembehelyezése alkalmával a kiemelkedő munkáért Szemán Tibornak és Székely Józsefnek a Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetést adományozta.

Csomagcsúcsforgalom a Bp. 70. sz. postahivatalban.

A Beloiannisz Híradástechnikai Gyar automata távválasztó központja több külföldi vásáron aratott sikert. A hazai közönség most a Budapesti Nemzetközi Vásáron először látja. A berendezés alkalmas arra, hogy a különböző országok távbeszélő-előfizetői közvetlenül hívhatják egymást. A vásáron kiállított mintaberendezéshez 12 távbeszélőkészülék és egy hatalmas világitó tábla tartozik. A kilenc távbeszélőkészülék kilenc európai fővárost jelképez, s a látogatók — maguk tarcsázva — a táblán szemmel követhetik, hogyan jön létre néhány másodperc alatt, automatikusan az összeköttetés.

A távválasztó-rendszert elsősorban a rotary központok számára dolgozták ki. Számozási rendszeren és jelzések átvitelében azonban bármilyen más telefonrendszerrel, így a crossbar központokkal is összedolgozhat.

A tervezők a félig nyitott számrendszert vezették be a távválasztásban. A helyközi hívások számozását külön választják a helyi hívásokétól. Ha a hálózaton ötnél több számjegyet igénylő hálózatok, vagy központok vannak, akkor több körzetválasztó számjegyet használnak.

A vonalra küldendő jelzéseket a vonalcsatlakozó áramkörök egyenáramú jelek formájában kapják, ezeket code-ok formájában hangfrekvencián adják a hozzájuk tartozó jeladó segítségével a vonalra. A vonal másik oldalán, a vonalcsatlakozókhoz tartozó jellelvők felveszik a hangfrekvenciás jelzéseket és egyenáramú jelek formájában továbbítják a megfelelő áramkörbe.

A jeladó és a jellelvő berendezés teljesen tranzistorizált. Ezért az alacsony feszültséggel működő távbeszélő-áramkörök között a régi típusú elektroncsöves berendezésekkel szemben nincs szükség nagy anódfeszültség alkalmazására.

ÖNTEVÉKENYSÉG!

A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság elhatározta a kultúrterem felújítását, s a különböző szakipari munkák elvégzésére időben megkötötték a szerződéseket. A teremvilágítást is meg kellett változtatni. Négy 16 égős kovácsoltvas csillárt rendeltek egy ktsz-tól, de az csak 1965. II. negyedévére váltotta a feladatot. Veszélyben volt a kultúrterem felújításának határidőre történő befejezése. Ezt meg-

tudva a József Távbeszélő Üzem áramellátási csoportjának karbantartó brigádja — a pártvezetőségi választás tiszteletére — vállalta a csillárok elkészítését.

Brigádjuk elvezetése megbeszélte, hogy a kivitelezés során kire milyen munka hárul. Elkészítették a műszaki dokumentációt, a jóváhagyott tervek alapján határidőre elkészítették a négy csillárt, a munkálatok során felhasználtak négy tábla

1 mm-es vaslemez, több szál 8x8-as négyzetvasat, valamint kb. 25 méter láncot.

A brigád 14 400 forintot takarított meg. A szocialista címet már többször is elnyert kollektíva ezzel a különleges vállalással ismét bizonyította: öntevékenységgel és közös összefogással még olyan feladatot is megoldhat, amely mindannyunk napl munkájától távol eső valami.

—dgy—

PÁLYÁZAT

A Munka szerkesztő bizottsága a szak szervezeti gyakorlati tevékenység tapasztalatainak közkinccsételére pályázatot hirdet. A téma: Milyen tevékenységgel, kezdeményezésekkel, módszerekkel, és milyen eredménnyel segítette elő a szak szervezeti bizottság az 1964. évi terv teljesítését?

A legutóbbi pályázat tanulmányai alapján felhívják a figyelmet arra, hogy csak megértett eseményekről, az szb. munkájáról és annak eredményéről szóló pályamunkákat fogadjunk el. Az íráskor terjedelme 100—300 gépelt sor lehet. Ha mód van rá, lehet fényképet is mellékelni. A pályázatokat beküldésének határidője: 1965. február 15. A díjnyertes pályázatok felsorolását 1965. májusi számában közli a Munka szerkesztő bizottsága.

A legjobb dolgozatokat díjazják: I. díj: külföldi üdülés, II. díj: 2 hetes (esetleg családos) üdülés, III. díj: húszkötetes kiskönyvtár. IV.—X. díj: könyv-, illetve tárgyjutalmak.

Kérjük a szak szervezeti bizottságok titkárait és tagjait, hogy minél többen írják le tapasztalataikat, hogy azok elterjesztésével az egész mozgalom hasznára lehessenek. Cím: Munka szerkesztője, Budapest, VI., Dózsa György út 84/b. (Kéziratot, fényképet nem őriznek meg.)

Tegye a szívére a kezét

az, aki közülünk őszintén elmondhatja, hogy látta a Postamúzeumot, hogy fordított rá annyi fáradságot, és megnézte intézményünk büszkeségét.

Ugye, kevesen vagyunk?

Pedig a posta történetének megismerése, hagyományainak ápolása fontos zológát képezi a szocialista posta megteremtésének, és kiegészítő része általános műveltségünknek is, hiszen a Magyar Posta története messze évszázadokra nyúlik vissza, és részét képezi a magyar nép történetének.

A történelmi múltrol legkézzelközelben beszélnek azok a tárgyi emlékek, amelyek sikerült az utókornak összegyűjteni és megfelelően elhelyezni.

Becsüljük meg emlékeinket azzal, hogy a Posta-múzeumot mind többen és gyakrabban látogatjuk. (Gondolunk itt arra is, hogy egyes hívatatok, vagy osztályok csoportos látogatást szerveznek.)

A múzeum nyitva van vasárnap, továbbá minden szerdán 9—14 óráig. Bejárat: XII. Városliget utca 24. sz. alatt.

Gyűjtsük a papírhulladékokat

Az állami szervek iratainak védelmére és selejtezéséről szóló 45/1958. (VII. 30.) sz. Kormányrendelet előírja, hogy a szervek az irattári őrzés idejének lejártától számított három éven belül kötelesek az iratokat selektálni. A kiselejtezt iratanyag értékesítéséből befolyó összeg 40 százalékát a selejtezésben részt vevő dolgozók jutalmazására lehet fordítani.

A selejtezési kötelezettségen túlmenően egyéb papírhulladék összegyűjtése szintén jutalommal jár. A papírhulladékok átadása vállalkozásoknak, az 5/1964. O. T. sz. utasítás szerint, a befolyt ellenérték 20 százalékával igazgatási alapjukat kell növelniük. Ha a papírhulladékok bálázottan, szákoltan, minőségként elkülönítve adják át, az ellenérték 40 százalékát kell az igazgatási alap képezésére fordítani. Az ebből eredő összeget csak az együttesben közreműködő dolgozók között kell kiosztani. A 300 Ft.-ot meg nem haladó ellenérték teljes egészében a gyűjtést végző dolgozók jutalma.

Erdemes tehát a papírhulladékok összegyűjtését, még a papírkosarakból is. Az ellenérték maradvék-talanul az a dolgozó, aki a papírkosarakból kiszedte hulladékokat átadja. A postahivatalok és szervek gondnokai vezetői ösztönözzék a papírhulladék gyűjtésére a takarító személyzetet is.

Az alábbi határozat postal szpon-tomból úgy értelmezendő, hogy a nyereségrészesedés a Magyar Posta területén az év végi jutalomban jut kifejezésre. Tanulmányozzunk a határozatot és tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy azt végrehajthassuk.

A SZOT elnöksége 1964. december 19-i ülésén határozatot fogadott el, amelyben szabályozta a nyereségrészesedéssel kapcsolatos szakszervezeti feladatokat.

A népgazdaság és a vállalati tervfeladatok megoldásában az anyagi ösztönzésnek jelentős szerepe van. A nyereségrészesedés rendszere a tervekben meghatározott célok gazdaságos teljesítésére ösztönzi a vállalatokat. A nyereségrészesedés megteremtésében, igazságos elosztásában a szakszervezeti szerveknek jelentős a szerepük. Az eddigi tapasztalatokat figyelembe véve a SZOT elnöksége a szakszervezeti szervek feladatait az alábbiakban határozza meg:

A nyereségrészesedés biztosítása érdekében végzendő feladatok:

A nyereségrészesedés alapja a vállalati tervekben előírt, a jövedelmezőséggel összefüggő feladatok teljesítése és a teljesítés. A szakszervezeti szervek követelménye, hogy a gazdasági vezetők, hogy a vállalati tervmutatókat — különösen a jövedelmezőséggel kapcsolatos feladatokat — gyáregységekre, üzemekre lebontsák. Ez a feltétele annak, hogy az egyes dolgozó csoportok a rájuk vonatkozó feladatokat megismerjék és végrehajtásukat elősegítsék;

— a szakszervezetek termelést segítő munkájában — a tervek komplex teljesítése mellett — a fő figyelmet a gazdaságosságát segítő versenymozgalmakra irányítsák. A szocialista munkaverseny különböző formáin keresztül biztosítsák, hogy a dolgozók vállalásaiban a gazdaságos termelést segítő feladatok végrehajtása tükröződjön;

— a szocialista munkaverseny nyilvánosságban keresztült biztosítani kell, hogy a dolgozók év közben tájékozódjanak vállalásuk teljesítéséről. A szakszervezeti szervek követelménye, hogy a gazdasági vezetők, hogy a jövedelmezőséggel kapcsolatos feladatok teljesítéséről, a nyereségrészesedés alakulásáról év közben rendszeresen beszámoljanak. Erről a dolgozókat is tájékoztatni kell;

— az anyagi ösztönzés — ezen belül a nyereségrészesedés vállalaton belüli feltételeit is — úgy állapítsák meg, hogy az erkölcsi ösztönzőkkel párosulva a tervekben előírt minőségi mutatók teljesítésére is ösztönözzenek.

A nyereségrészesedés elosztásával kapcsolatos feladatok:

A nyereségrészesedés vállalaton belüli (gyáregységek közötti) és az egyénekre történő felosztásánál a következő főbb elveket kell alkalmazni:

— a kollektív ösztönzés elvéből kiindulva a nyereségrészesedés mindazokat a dolgozókat megilleti, akik munkájukkal, tevékenységükkel hozzájárultak a nyereségrészesedés biztosításához;

— a munka szerinti elosztás elvét — a gyáregységek, üzemek szerinti elosztás — a nyereségrészesedés elosztásánál is biztosítani kell. Ezért az egyes dolgozók, dolgozó csoportok a nyereségrészesedést hozzájárulásuk arányában kapják;

— a nyereségrészesedés elosztásával is elő kell segíteni a vállalati törzsgárdák megszilárdítását, a szocialista munkafegyelmet erősítését, a társadalmi tulajdon fokozott védelmét.

A fenti elvek érvényesítése érdekében a nyereségrészesedést minden vállalatnál egységesen a következő módszer alapján kell felosztani:

1. Teljes nyereségrészesedés megilleti mindazokat a dolgozókat, akik a nyereségrészesedés szempontjából számításba vett tárgyévben a vállalaton dolgoztak és december 31-ig 1 éves folyamatos munkaviszonyuk van. Két éves folyamatos munkaviszony szükséges annak a dolgozónak, aki előző munkaviszonyát egy éven belül kétszer vagy többször, továbbá az ilyen évet követő évben akár csak egyszer is felmondta (kivéve az Mt. V. 30. § (2) bekezdés a)–f) pontjában említett esetekben történt felmondást).

2. Részleges (időarányos) nyereségrészesedésre jogosultak — a minimálisan előírt 1 éves munkaviszonytól függetlenül — azok a dolgozók, akik:

— év közben nyugállományba kerültek;

— év közben elhaláloztak (ilyen esetben az elhalálozott dolgozó örökösei a jogosultak);

— akiknek év közben átszervezés, létszámfelesleg címén felmondtak (kivéve a vállalat indokolás nélküli felmondását [Mt. 29. § (2) bek.]);

— akiket határozott időre, vagy meghatározott munkára alkalmaztak, ha legalább 3 hónapos munkaviszonyuk van a vállalatnál;

— a fegyveres testülettel szembeni tényleges szolgálatra behívottak és leszerelték;

— az év közben más vállalathoz áthelyeztetek és a vállalathoz áthelyeztetéssel került dolgozók;

— a hozzájárulással — az Mt. V. 30. § (2) bekezdés a)–f) pontja alapján — kilépett dolgozók, ha a tárgyévben legalább 3 hónapot a vállalatnál ledolgoztak.

3. Állományon kívüli, illetve nem a vállalat állományába tartozó dolgozók (pl. orvos, ipari tanácsok és önkéntesek) a nyereségrészesedésből csak az üzemi tanács külön határozata alapján részesíthetők. A részesedés mértékét is az üzemi tanács határozza meg.

A vállalatnál tevékenykedő függetlenített párt- és tömegszervezeti tisztségviselők a nyereségrészesedés szempontjából úgy bírálandók el, mint a vállalat állományába tartozó dolgozók.

A trösztök, nagyvállalatok központjában dolgozók, valamint a vállalatok, gyáregységek vezető állású dolgozóinak nyereségrészesedésre való jogosultságánál az 1. és 2. pontokban foglaltakat értelemszerűen kell alkalmazni.

4. A nyereségrészesedésre jogosultak az év folyamán a tényleges munkában töltött idejük arányában kapják a nyereségrészesedést.

Ténylegesen ledolgozott időnek kell tekinteni a munkában töltött időt kivül:

— a fizetett szabadságot;

— a szüneti szabadságot;

— a fegyveres testülettel szembeni tényleges szolgálatra behívottak szolgálati idejét;

— az ünnepi megbízatással járó elfoglaltságot;

— a mozdalmi szervek és az üzemi részéről történt iskolára, tanfolyamra küldés idejét;

— a dolgozó önhibáján kívül betegállományban töltött időt (pl. a foglalkozási megbetegedés, üzemi baleset, tbc. rákos megbetegedés, gyermekápolás címén fizetett táppénzes időszak időtartamát).

5. Az egyéni nyereségrészesedés számítás alapja a dolgozó átlagkeresete.

6. Nyereségrészesedést növelő tényezők:

a) azoknak az egységeknek, amelyek a nyereségrészesedés megteremtésében különösen kimagasló munkát végeztek, az átlagos nyereségrészesedésnél magasabbat kell adni. Ennek feltételeit és mértékét gyáregységekre az intéző bizottság a vezérigazgatóval közösen, vállalatoknál, gyáregységeknél az üzemi tanács határozza meg;

b) a vállalatoknál huzamosabb idő óta dolgozókat — ideértve az áthelyezett dolgozókat is — a nyereségrészesedés terhére hűségjutalomban kell részesíteni. Ennek mértékét az üzemi tanács határozza meg.

7. A nyereségrészesedést csökkenteni kell:

a) azoknak az egységeknek, amelyeknél bizonyítható, hogy tevékenységükkel rontották a vállalat gazdaságosságát, jövedelmezőségét. A csökkentés mértékét gyáregységek esetében az 1. b. a vezérigazgatóval közösen, vállalatoknál, gyáregységeknél az ü. t. határozza meg;

b) fegyelmi vétség, ezen belül fokozottabban a társadalmi tulajdon elleni vétség, a dolgozók testi épségét veszélyeztető magatartás esetén;

c) igazolatlan hiányzás és rendszeresen ismétlődő késések esetén;

d) olyan egyéb tényezők fennforása esetén, amelyek pártállók, illetve rontják a vállalat jövedelmezőségét, mint pl. selejt, szerszámvesztés, kötbérfizetés, helytelen anyagadallkodás stb. fegyelmi határozat nélkül is lehet a nyereségrészesedést csökkenteni az egyes dolgozóknál.

A b), c) és d) pontoknál a csökkentés szabályait a felosztási szabályzatban előre kell meghatározni és közzélni kell a dolgozóknak, kivéve azokat az eseteket, amikor a nyereségrészesedést csökkentése az Mt. V. 171. § (1) bekezdése a) pontja alapján fegyelmi

büntetésként, illetve a társadalmi bíróság határozata szerint történt.

8. Nyereségrészesedésre nem jogosultak:

a) az előírt minimális idővel nem rendelkezők (kivéve a 2. pontban felsorolt eseteket);

b) akik a nyereségrészesedés szempontjából számításba vett tárgyévben szünetelték meg a munkaviszonyukat, kivéve, akiknél a munkaviszony folyamatos-sága nem szakadt meg [Mt. V. 30. § (2) bekezdés a)–f) pontok];

c) akiket a vállalat fegyelmi úton elbocsátott;

d) akiket a bíróság az év folyamán bármilyen büntető miatt szabadságvesztésre ítél, továbbá akiket a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett büntető miatt bármilyen büntetéssel sújtott.

Amennyiben a jogerős fegyelmi, illetve bírósági határozat a kifizetés időpontjában nem áll a vállalattal rendelkezésre, a dolgozó nyereségrészesedését az ügy jogerős befejezéséig vissza kell tartani.

Egyéb kérdések.

1. A fennálló rendelkezések alapján a „Kiváló dolgozó” kitüntetéssel járó jutalmakat a nyereségrészesedésből kell fedezni. Azonban a jutalmazott dolgozók nyereségrészesedését emiatt csökkenteni nem lehet.

2. A felosztható nyereségrészesedésből évközi jutalmazásokra, kulturális, szociális, sport támogatásra, valamint az esetleges reklamációk fedezésére tartalékokat kell képezni. Nagyvállalatok szintén a tartalék mértékéről és felhasználásáról az intéző bizottság a vezérigazgatóval közösen dönt.

Vállalatoknál és gyáregységeknél a jogkör az üzemi tanácsot illeti meg.

3. Az üzemi tanácsok minden évben legkésőbb január 15-ig határozzák meg a nyereségrészesedés egységekre történő elosztásának szabályait. Az ipari nagyvállalatoknál működő intéző bizottságok irányelvek kiadásával segítik ezt.

Ahol üzemi tanács nincs, ott a határozatban felsorolt jogokat a szakszervezeti bizottság gyakorolja.

A szabályzatban foglalt csökkentés és kizáró tényezőket kivéve az üzemi tanács határozatánál magasabb rendű jogszabályban foglaltakat csak attól az időponttól lehet alkalmazni, amikor a dolgozóknak ismertették.

Zárórendekezés.

1. E határozattal hatályát veszti a SZOT elnökségének 60/1960. (XII. 24.) számú határozata.

2. Ez a határozat 1965. január 1-én lép hatályba. Az 1965. évre a nyereségrészesedési szabályzatot kivételesen 1965. március 31-ig kell alkalmazni.

A Munka Törvénykönyve módosításáról I.

Az év első napján életbe lépett a Munka Törvénykönyvét módosító 1964. évi 29. számú törvényerejű rendelet és annak minisztertanácsi és munkaügyi miniszteri végrehajtási rendelete.

A módosítás több lényeges változást hozott a korábbi szabályozással szemben.

A munkaviszony keletkezésével kapcsolatban az új szabályozás pótolja a korábbi rendelkezéseknek azt a sok panasza okot adó hiányosságát, amely a korábbi munkaviszonyok beszámítását nem rendezte kellően. A tvr. 19/A. § (2) bekezdése szerint a vállalatnál megszakítás nélkül munkaviszonyban töltött időnek számít az előzően munkaviszonyban töltött idő. A folyamatos fogalom nem szakítja meg a munkaviszony megszűnése, ha a dolgozó 30 napon belül új munkaviszonyba lép. (Mt. V. 30. § (1) bek.)

Ez a kedvezmény azonban az új szövegezés szerint csak a munkaviszony megszűnésének esteire vonatkozik. Ezek a következők:

a) a nem fegyelmi büntetésként más helységbe helyezett dolgozónak az új helyen 6 hónap alatt nem biztosítanak lakást és ezért mondott fel;

b) házasságot kötött és házastársát más helységbe helyezték és annak lakóhelyére kíván költözni;

c) terhes lett, illetőleg szült, feltéve, hogy a felmondás jogát legkésőbb gyermeke harmadik életévének betöltéséig gyakorolja;

d) a társadalombiztosítási szabályok szerint öregségi vagy rokkantsági teljes, illetőleg résznyugdíjra vagy bal-eseti járadékra szerzett igényt;

e) középiskola, illetőleg felsőfokú tanintézet nappali tagozatára vették fel;

f) a vállalat a társadalmi tanulmányi szerződésből eredő kötelezettségét megszegte.

A felmondáskor a felmondás okát igazolni kell. A munkaviszonynak minden más módon történő és a dolgozó részéről kezdeményezett megszüntetése a folyamatos megszüntetésével jár. De erről a munkaviszony megszüntetésének kérdéséről foglalkozunk részletesebben.

Itt még csak a korábbi munkaviszonyok beszámítási kérdéseit vizsgáljuk. Az Mt. V. 30/C § (1) bekezdése szerint:

„Ha a dolgozó folyamatos munkaviszonya a két évet eléri, kérelmére minden, korábban figyelembe nem vett munkaviszonyban töltött idejét be kell számítani. Háromévi

folyamatos munkaviszonyra van szükség, ha a dolgozó korábbi munkaviszonya önkényes kilépés (1965. január 1. előtti szabályok szerint), fegyelmi úton, vagy büntető ítélet alapján szűnt meg. (A megformailag hatályon kívül nem helyezett miniszteri utasítás ezzel a rendelkezéssel ellentézik.)

Amíg a dolgozó fegyelmi büntetés hatálya alatt áll, a beszámításnak nincs helye.

Ha a dolgozó munkaviszonyának folyamatos-sága megszakad, az előbbieket szerinti beszámítás hatályát veszti.

Ez a kedvező rendelkezés azonban a jubileumi jutalom szempontjából óvatossággal

értelmezendő. A jutalomban ugyanis a 33/1964. (XII. 18.) Korm. sz. rendelet 18. §-a szerint az is szükséges, hogy a Mt. V. korábbi 95. §-a szerint 1965. január 1-én

az 1967 évben megnyíló jogosultságához 20 év,

az 1968 évben megnyíló jogosultságához 15 év,

az 1969 évben megnyíló jogosultságához 10 év folyamatos munkaviszonya legyen a dolgozónak.

(Az Mt. módosításával kapcsolatos postai vonatkozású feladatokat folytatásban közöljük a következő hónapokban megjelenő lapszámainkban.)

DR. JANKOVICH LAJOS

Az üzemkiesési idő csökkentése

A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság felügyelete alá tartozó főközpontokban hol nagyobb, hol kisebb mértékben, de növekedett a távbeszélő-állomások üzemkiesési ideje. Ez a körülmény kedvezőtlenül befolyásolja a szolgáltatások minőségét, a bevételeket, s ez nem utolsósorban népgazdasági szempontból sem kívánatos. Az üzemkiesési időnek a tavalyi bázison való tartása komoly feladat elé állítja az üzemvezetőket és a dolgozókat egyaránt.

A Teréz Távbeszélő Üzem hibaelhárító szolgálatának átlagos üzemkiesési ideje — 1964. II. negyedében — az előző év azonos időszakához viszonyítva, 3 perccel növekedett. Jóllehet, ez messze elmarad az egyes főközpontokban tapasztalható üzemkiesési időtől, ennek ellenére, érdemes intézkedéseket megemlíteni.

Az üzemkiesési idő további növekedésének megakadályozása a korábbi szint elérése érdekében fokozottabban ellenőrizni a készülék- és vonalkarbantartók munkaidejének

lehető legteljesebb kihasználását. Ezt úgy oldják meg, hogy az ellenőrző csoportvezető is részt vesz a zavarelhárítók irányításában. A fő cél: a hibaelhárítás során minél kisebb legyen az uti idejük.

A gyakran szükséges alkatrészekből a raktárkészletet azonos szinten tartják, s így jelentősen csökkenthető az üzemkiesési időnek alkatrészhiány okozta hosszabbodása.

Az elhárítási hibák jelentős része a számtárcsáknál található. A korábbiakban a javítást a helyszínen végezték. Különböző okok miatt ez a tevékenység nem volt eredményes, mert a legtöbb visszatérő hibajelentés ebből származott. Ezért az alközponti karbantartók szocialista brigádja vállalta a számtárcsák javítását. Így a hibaelhárítók az előfizetőnél csupán a számtárcsát cserélik ki. Ezzel jelentősen csökken a helyszínen eltöltött idő, valamint megszűnik a hibába ismétlődés is.

Az intézkedések maradéktalan végrehajtásának máris megvan az eredménye: az első

félévben az üzemkiesési idő átlaga 2 óra 38 perc volt, ami jobb, mint az elmúlt év azonos időszakában elért eredmény. Az év második felében tovább csökkent az üzemkiesési idő: novemberben 2 óra 24 perc.

Az elért eredmény értékét növeli az is, hogy az üzemvezetők és az osztályvezetők még az év elején számos, nehezen elhárítható akadállyal küzdöttek meg. Ilyen akadályok voltak többek között, hogy két hibavizsgáló dolgozó több hónapig betegállományban volt, pótlásukat megnehezítette az is, hogy a készülékeknek a műhelyben történő javításához a hibaelhárítók közül kellett munkaerőt elvonni. A különböző alkatrészek időszaki hiánya még csak súlyosbította a munkaerő gondokat.

Az üzemkiesési idő csökkentése valamennyi távbeszélőüzem vezetőjének fontos feladata. Munkájukat elősegítik a Teréz Távbeszélő Üzemben bevezetett újszerű és eredményes munkaszervezési tapasztalatai is.

(d—i)

TANULSÁGOS ELŐKÉSZÜLETEK A BP. 4-ESBEN

ELNÖKSÉGI ÜLÉSÜNK

Szakszervezetünk elnöksége december 29-i ülésén megvitatta a szervezési és kádérosztály javaslatát az elnökség 1965. I. félévi üléseinek napirendjét illetően. A javaslatot az elnökség elfogadta.

Az elnökség a főkönyvelőség vezetőjének előterjesztése alapján megvitatta és elfogadta a szakszervezet 1965. évi költségvetését.

Utazási kedvezményről

A KPM 126 538/1964. I. 8. D. sz. módosítás (Pénzügyi Közlöny 1964. 26. sz.) kimondja, hogy azok a közszolgálati alkalmazottak, akik az 50 százalékos mérséklésű utazási kedvezményre jogosító arcképes igazolványt — különböző okok miatt — nem váltják ki, 1964. november 1. napjától fizetési szabadságuk idejére igénybe vehetik a szakszervezeti utalvány alapján biztosított évi egyszeri 50 százalékos utazási kedvezményt, amelyben a szakszervezeti tagsággal járó utazási kedvezmény igénybevételének feltételei fennállnak.

Mindez vonatkozik az igényjogosult családtagjaira is. A rendelkezés értelmében a munkáltató kiküldetés esetén a közszolgálati utazási kedvezményre igényjogosult dolgozónak továbbra is csak 50 százalékos vasúti menetdíjat téríthet. Ezt abban az esetben is alkalmazni kell, ha az igényjogosult nem váltotta ki az arcképes igazolványt. A szakszervezeti bizottságok gondoskodjanak arról, hogy az utazási igazolvány a dolgozók részére mindenkor rendelkezésre álljon. Sz. Gy.

A Petőfi Sándor utcai hivatal utcai kapuján belépve, Pintér Istvánt, a szakszervezeti bizottság titkárát keressük. A közeli napokban megtartandó szakszervezeti bizottság választásának előkészítése felől érdeklődünk.

— Ilyenkor az ember végiggondolja az elmúlt éveket. Miregeljük, hogy mit is tett valójában a szakszervezeti bizottság a dolgozókért és az új vezetőségnek milyen feladatai lesznek? Ezt tartottuk szem előtt, amikor december utolsó hetében összehívtuk a szakszervezeti taggyűlésünket, hogy ismeressük a SZOT 1964. október 2-i teljes ülésének határozatát, amely szerint az alapszervezi választásokat 1965. január 1 és február 28. között kell megválasztani. A taggyűlésen választottuk meg a jelölő bizottságot is, amelynek elnöke Kalmár István, a kézbesítő osztály csoportvezetője lett. Tagjai: Bebők Mihály, Pintér Jenő, Madár Rozália és Tóth Imréné.

A bizalmi választásokon

— A jelölő bizottság tagjai is részt vettek az szb-tagokkal együtt a bizalmi választásokon — kapcsolódik a beszélgetésbe Polgár József, a kézbesítő osztály egyik dolgozója. — A mi osztályunkon merült fel a legtöbb probléma, pedig az elmúlt években a szakszervezet a dolgozók több, jogos panaszaát orvosolta, de még ma sem megoldott a motoros kézbesítők börtükhöz való minősége, tudjuk, hogy ez nem a szakszervezetben múlik, de talán ide figyelnek azok, akiket illet. A postaforgalom növekedése érezteti hatását osztályunkon is. Naponta átlag 6000 darab express, ajánlott levelet és táviratot kézbesítünk. 1963-ról 1964-re forgalmunk 15 százalékkal emelkedett. 1956 óta pedig ötszöröse nőtt a kézbesítendő küldemények száma.

— Az elmúlt napokban sok dolgozóval beszélgettem, s azt tapasztaltam, hogy nálunk teljes mértékben érvényesül a szakszervezeti demokratizmus — folytatja a gondolatot Eszes István, a szakszervezeti bizottság tagja. Felelőse. A totó-lottó csoportvezetője vagyok, s hetenként átlag 800 000 darab szelvényt árusítunk. Mi adjuk át e nyom-

latványokat az összes dohányboltban. Itt Bódi Jenőné bizalmi ismét újra választottuk, mivel a munkatársak teljes bizalmát élvezte. Előfordult persze az is, hogy a kézbesítő vagy a felvételi osztályon új bizalmi választást kellett megválasztani, mert az előző bizalmi munkája csupán a tagdíjak beszedésére korlátozódott.

— A választás előkészítése ezenkívül még sok feladatot jelent mind a régi vezetőségnek, mind a jelölő bizottság-nak, hogy a vezetőségválasztó taggyűlés jól sikerüljön. Fontos feladatunk még, hogy az 1965. évi tervet teljesítsük, a minőségi munka javítására és a közönség jobb, gyorsabb kiszolgálására megfelelően mozgósítsuk a dolgozókat. A választás lebonyolítására a szakszervezeti bizottság intézkedési tervet készített. A féléves munkatervben pedig rögzítettük mindazokat a teendőket, amelyek a jövőben biztosítani lesznek a taggyűlések rendszeres megtartásának, elősegítik a szakszervezeti munka színvonalának emelését. Ennek egyik alapvető kérdése a csoportvezetők lettek megtartása, jó, tartalmas beszámoló készítése. Mindez az egész bizalmi munka szakszervezeti súlyát fogja emelni, s nem kis mértékben hozzásegíti majd az új vezetőségnek a kitűzött feladatok végrehajtásához.

A brigádmozgalomról

— A dolgozókkal történt beszélgetés folyamán többen felvetették — veszi át ismét a szót Pintér József —, hogy a munkaverseny- és a brigádmozgalom kiterjesztéséhez még több segítséget kell, hogy adjon az új szakszervezeti bizottság. Eddig a hivatalnál 13 brigád dolgozik. A felvételi osztályon például Verbeczy Gúláné szocialista brigádja és el hívták munkatársainkat. Általában szem előtt tartják a hibák csökkentését. A kézbesítő osztályon Horváth Ferenc brigádja a minőségi és a gyors munkát tartja fő feladatának. A bizalmi bizottságok megvizsgálva a brigádmozgalom biztosabb alkalmazását, a helyes érdeklődésben a jövőben többet tudunk a szakszervezetnek nyújtani is. Ez évben több szelvény továbbképző tanfo-

lyamat szervezünk. Ugy látom, nálunk a szakszervezeti választások előkészítése rendszerben van. Már most a választások előtt néhány héttel a jelölő bizottság tagjai sokat beszélgetnek a dolgozókkal. Felírják a személyekre tett javaslatokat, elkészítik azokat közösen megbeszélve és a jelöléseknél figyelembe veszik. A választás előkészítésével kapcsolatos munkánk lényege tehát: olyan dolgozókat akarunk megválasztani a vezetőségbe, akik a dolgozók többségének bizalmát élvezik, és képesek arra, hogy az 1965. évi terv teljesítése érdekében minden lehetőséget felhasználjanak. Szélesítsék a brigádmozgalom, orvosolják a felmerülő panaszokat, erősítsék tovább a szakszervezeti mozgalom leg-

fontosabb egységeit, a bizalmi csoportokat. Meg kell hallgatniuk minden esetben a dolgozókat, mielőtt döntenének az őket érintő kérdésekben. Gondoskodniuk kell, hogy a munkatervben szereplő feladatokat — amelyek felőlelik a hivatali munkát és szociális kérdéseket — végre is hajtsák. Ha az új vezetőség így végzi feladatát, méltán kiérdemli a több száz dolgozó bizalmát.

A Budapest 4. sz. postahivatalban még folynak a választási előkészületek, s látható az alapos felkészülés. Az aktívák a szakszervezeti demokrácia szem előtt tartásával végzik a fontos feladatokat, mert hiszen további két esztendőre bízzák a munkát azokra, akikben bíznak az emberek. **MOCsÁRI ERIKA**

December „csomagos” napjaiban a posta 1500 liter bort szállított. Tengelyeken gurult a bor, lötyögött állomásról állomásra, demizsonokban, hor-dókban, palackokban. A feladót és a címzett között a postás viselte gondját. Kötelességszerűen.

Es előtte? A borkor vannak postás áldozatai. És azután? Fegyelműző kijózanítás. Ez is kötelesség!

Nálunk szigorúan fel kell lépni az italozás ellen — mondja a Budapesti Posta-igazgatóságon dr. Fabók Sándor, az igazgatási és ellenőrzési osztály vezetője. — Szolgálat közben nem szabad inni. Azt a postást, aki munkahe-lyén ittasan jelentkezik, haza kell küldeni.

A, szervusz Marci. Ezt a meglepetést! Te! Mikor találkoztunk utoljára?

Már nem emlékszel? Hát amikor leszereltünk, az a restben. Vagy talán annyira jól esett az abasári, hogy mindent kimosott a fejéből, mi? Szervusz Pista, de megváltoztál.

A váratlan öröm, rég látott jópajtások, „együtt voltunk katonák, egyszerre vonultunk be...” Ezt meg kell ünnepelni, de gyorsan, ami friss az öröm.

Hová megy? — Szolgálatba — mondja Marci —, a Délibe. Három óra múlva indul a vonat. A mozgópostán dolgozom, Pécs-re megyünk. — Szóval, csak egyenruhát

Nem léphet szolgálatba

cseréltél, a keki mundért kékre váltottad. Pedig emlékszel, mit fogadtunk: az uniformist messze elkerüljük. No, nem baj, Marciám, de azért iszunk valamit, ha már így összefutottunk, nagy sebtiben. Gyere komám, itt van a közelben solti borkimérés, pár perc innen, hamar visszaérsz, még lesz annyi idő, hogy beérjél abba a négykerekű postaládába. No, gyere.

K. M. tévován lép, menne is, nem is, nem tudja, mit tegyen. Nemrég volt egy kis ügye a pohárral, többet ivott belőle, mint kellett volna. Behívták, figyelmeztették, s megfogadta, hogy az italt nem keveri a szolgálatba. És most: itt van ez a Pista, a régi cimbor. Ha azt mondja neki, hogy nem, akkor kész, jön a „szöveg”: már te is olyan vagy... és így tovább. Mit papoljon, miért hallgasson? Még van idő, tulajdonképpen indulás előtt két órával kell jelentkeznie, a maradék egy óra bőven elég a barátság gyors felmelegítésére.

A főnök mérgesen fogadta. Készt. Egy óra múlva indulni kellene. Csakhogy pillanatokon belül minden kiderült, ismét többet ivott a kelleténél. S akkor... Magyarakodjon? Néhány héttel később: tárgyalás, fegyelmű.

Egy órával később érkezett szolgálati helyére, igaz?

— Igen.

— Állítólag régi barátjával a Bors utcai poharozóban ittak.

— Ittas állapota miatt nem engedélyezték szolgálatát, a tartalék utazott a pécsi vonalra.

— Igen, ő ment el helyet-

tem.

A fegyelmi határozat: K. M. levélkezelőt szolgálat közbe-ni ittalozás miatt, kisebb fizetéssel együtt járó, alacsonyabb munkakörbe helyezték. Súlyosbító körülmény: ismétlődő eset.

K. M. esete sajnos, nem áll egyedül — folytatja dr. Fabók Sándor. — A múlt évben 219 fegyelmi ügy közül 27 alkalommal az ittal miatt kellett határozni. Az ittas-ság miatt elvesztett szolgálati idő igazolatlan munkanapnak számít. Egy igazolatlan munkanap az év végi jutalom 50 százaléka elvesztését vonja maga után. Aki két napot mulaszt igazolatlanul, az egész évi jutalmát issza el. Ezenkívül, figyelembe vehetik azt is, hogy a negyedévi forgalmi jutalmát csökkentse-e, vagy teljesen megvonják.

Mindezek ellenére, elég gyakori az utóbbi időben az ittalozás eset a postánál. Amíg a Sport vendéglőt nyitva tartották, többször előfordult, hogy a 10-es postahivatalból mun-

ka közben is felkeresték a postások. Egy alkalommal, az egyik dolgozó túl jól érezte ott magát, megfeledezett kötelességéről, ám szerencsére, a hivatalból tudomást szereztek róla, kimentek érte, figyelmeztették, induljon szolgálatba. Az illető most fogadott, ám később, munkahelyéről, ismét visszament, nem bírt ellentá-llni a csábításnak, alaposan felöntött a garatra. Alacsonyabb munkakörbe helyezték.

Sz. Gy. igazolatlanul maradt távol munkahelyétől, mert előzőleg oly sokat ivott, hogy nem tudott beszállni a mozgókocsba. J. J. sem utazhatott el, mert ittasnak találták. November 27-én M. J. mozgópó-stai raktárkezelőnek Pécsre kellett volna indulnia. Beszálta ugyan a kocsiba, ám annyira illuminált állapotban volt, hogy kiutasították, s helyette a tartalékot küldték szolgálatba. Hasonló ügy miatt már egyszer megbüntették.

L. M. levélkezelőt szolgálat közben betért az egyik italboltba. Elkésett a kézbesítéssel, emiatt a postahivatalban nem tudtak elszámolni a napi forgalommal. Visszatartotta a leszámolt, a főpénztárost, s a Magyar Nemzeti Banknak késve szolgáltatott vissza a napi forgalom bizonylatát.

Csak néhány esetről szólunk, azokról, akik postás áldozatai a borkor. A fegyelműző kijózanítás: kötelességszerű.

Békés Attila

VÁRAI EMIL:

A JÓ HÍR

Csizmádia Pál egyedül maradt a kézbesítők szobájában. Egy darabig még nézte az elárult sakkját, majd mutatójával unottan pöccinteni kezdte a figurákat. Jó, hogy elküldték Serclit, legalább abbahagyták a játszmát és nem főzte le. Rosszul sakkozott, nem is szeretett, de néhány hete mégis ezt játszotta, sőt a többiek is. Megszűnt az utolsó és a huszonegyes. A Fater azt hiszi, hogy prédikációt tartottak, pedig szó se róla. Fater úgy csapták be, hogy a szeme láttára dominóval huszonegyeztek, a nyereséget papírra írták, és ha kiment a szobából, akkor egyenlítették. Csizmádia csinált zárót a szugának. Eppen Serclit miatt, akit különben Nagy Jósának hívnak, de csak a neve nőtt meg, ő maga 16 éves korára is 153 centi maradt. December elején történt, hogy négyesben huszonegyeztek, a másik kettő a Négus és a Primadonna volt és Serclit egy Lajcsit vesztett. Ez a pénz pedig kellett volna az ünnepre, hiszen otthon őt kis srác várta, mit vesz a bátyó, és anyja is arra számított, hogy besegít a vásárlásba. Serclit szó nélkül fizette tartozását, de nagyon sápadt volt, lehet, hogy kint az utcán bögött is. Ő akkor elhatározta, hogy itt nem lesz többé zuga. A fiúk tudomásul vették — amióta nincs itt a Medve, őrá hallgatnak a többiek. Talán azért, mert elengedett kormányon ő tud a legjobban biciklizni és ő találta ki a lányokkal is a heceket. Ez abból áll, hogyha észreveszi, hogy valamelyik kiscica elábrándozik a kocsiján, mögéje hajít és egy lépéssel hirtelen rácsönget. Melkor-kat szoktak siktítani... De, ha sietni kell, ő tapos leggyorsabban a címzetté. Híre eljutott már a kerékpáros szakkörbe is, hívták edzésre, tavasszal megpróbálja. Talán azért imponál a fiúknak, mert ő kapja a legtöbb borraalót. Pedig nincs abban semmi különös susmus, nem válogatják ki számára a jó kézbesítéseket, csak felveszi a függőszájt, ha házassági, gyerekszülési díszítványt visz és leadja a süket dumát: „Ha megengedik, én is minden jót kívánok a magam nevében, e boldog és kedves ünnep alkalmából!” — ez legalább egy ötös. Ha fiatal

lány veszi át néha, még randevű is lesz belőle. Így a napi egy Gyurka mindig összejött, de gyakran estére még egy Sanyit is hozzátehetett. Nem éppen tiszteltudó elnevezései voltak ezek a Petőfi képeivel díszített 10 forintosnak, meg a húszas Dózsának, de a fiúk olyan szeretettel mondták ki a Sanyit, meg Gyurit, mintha legalább azzal a képmással pertü-barátok lennének.

— Na, még negyed óra, és leléphetek — gondolta az utolsó figurát is felfőve, aztán lassan a dobozba rakta azokat. De még be sem fejezhette gondolatát, már kiszólt kuckójából a Fater:

— Távirat! Nyomás!

— Az annyadát — duplázta a válasz betűit —, már majdnem leléptem, s most mehetek a cídribe...

— Születtél volna püspöknek — dörmögte vissza kedvenc mondatát Fater.

Tényleg hideg volt, az idei tél legfagyosabb napja. A máskor puha hó ridegen csillogott, a hőmérők higanyszála mélyen a zérus alá kuporodott és a szél kornyikált a fülébe, majd ráncigálni kezdte, amint nyeregbe ült.

— Na Medve, ha rád bízták volna, biztosan a kanálisközbe szállítanád — jutott eszébe az a vagány, aki a kanálisa dobta a kézbesítendőket míg le nem csukták. Be kellene ülni egy presszóba — fűzte tovább gondolatait. — Megvan már a Gyuri, meg a három fronsi. Az aprót elszűszíthetném... De csak annyira kacérkodott ezzel a gondolattal, mint gyerekkorában a sötét reggeleken, amikor iskolábanem helyett ágyban alart maradni és ezért betegséget szeretett volna szimulálni. De anyjának egyetlen erőteljes szavára felugrott. Később már biztatni se kellett, maga győzte le lustaságát. Most is egyre gyorsabban taposta a pedált és már arra gondolt, hogy mennyi borraalót kaphat. Ez se esküvői, se születési díszítványt, semmi öröm, tehát csak kis pénz lesz. Talán az van benne, hogy „Péntökön érkezőm, János”, utánozta magában a képeletbeli feladó hangját. A házák nemhogy örülnek majd, ellenkezőleg, rák haragszanak a terhes látogatott... spekulálgatott tovább, de közben figyelt, mert a hátsó kerék nagyokat farolt a csúszós havon. Ott azonban nem velt ki a nyeregből, szinte huzárnak érezte magát, akin nem fog ki a megkörosodott ló.

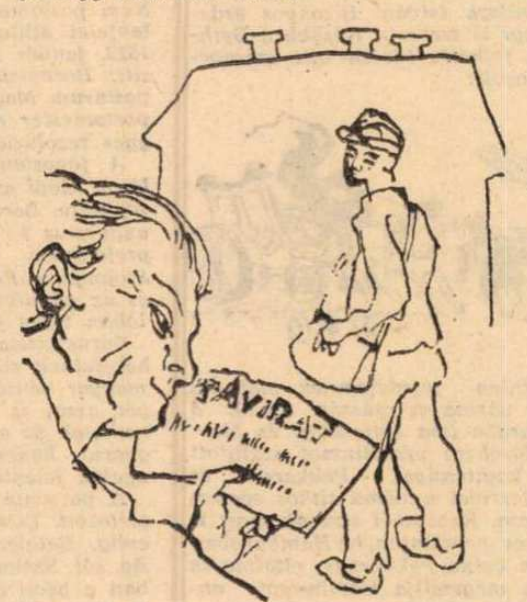
Megérkezett.

— Ráadásul, topi a ház is — morgott, meg-

látva az épületet. Bizony, a belvárosban ritka már az egyemeletes ház.

— Olyan, mint a miénk otthon, a Frangepán utcában — tette meg az összehasonlítást, de nem érzett ettől rokonszenvet, sőt, inkább haragot, mert mit kaphat itt? Egy forintot? Kettőt? A kézzel írt névjegyzékben megtalálta a címzettet, öv. Deák Sándorné. Felszaladt az emeletre, annak is a végébe. Becsengetett. Mintha az ajtó mögött várták volna, mert az azonnal kinyílt. A konyhába lépett, egy öregasszony elé.

— Távirat — mondta olyan semleges hangon, mint mindig, amikor nem tudta, hogy jó vagy rossz hírt közöl.

A lap illusztrációt készítette: Bakallár József

— Jaj nekem — hangzott köszönet helyett, és remegő kéz vette át az összezárt papírt. A fiú fordult volna már kifelé, de az asszony megállította.

— Kérem szépen; mondja meg mi van benne.

— Mi azt nem tudjuk, az levéltitok, tetszik tudni — válaszolt a hivatalos szöveggel és kicsit kánálul arra gondolt, hogy az öregasszony lemarad a randevúról, mert nem tudja elolvasni, hogy mikor jön János bácsi.

De aztán látva az öregasszony egyre erősödő remegését, rájött, hogy másról van szó. Szap-kájához emelte kezét, szeretett volna minél előbb kint lenni.

Az öregasszony megint megállította.

— Tépje fel és olvassa el, én nem vagyok képes rá, úgy felek — mondta és megkapaszkodott egy széktámlába.

Ha rossz hírt mondok, elájul — gondolta, de a keze már engedelmességedett a kérésnek. Ő is ideges lett és szinte elfúlva olvasta:

„A vizsgálat eredménye negatív stop Sándor jól van stop Anna”

Az öregasszony hirtelen sirni kezdett és ő nem tudta, mit csináljon. Menjen, vagy csilapítsa.

— Ugyan néni, ne tessék, hiszen jó hír, nem?

Múlt a sírás, remegés. Elengedte a széktámlát, leült és nagy sóhaj tört ki belőle. Aztán nyugodva, lassan nyerve vissza természetes színét elkezdte:

— A fiam súlyos beteg volt, már arra gyanakodtak, hogy... kimondani is félek a rákot. Ha más van a szövegben, vagy ami egyet jelent ezzel: nem érkezik meg a távirat, aligha érem meg a reggelt... Most már minden rendben. Elmosolyodott és úgy nézett a fiúra, mintha most látna csak meg.

— Magát fiacskám alaposan belefontam a dolgaimba. Látom sietett, hiszen lihegett, amikor ajtót nyitottam.

— Hát igen, igyekeztem. — Ez már az egyik típusszöveg volt, ha borraalót várt.

Az öregasszony is tudta ezt. Zsebébe nyúlt, apró pénztárcát szedett ki és kutatni kezdett benne. Nem volt abban egyetlen fempénz se, a fiú csak egy tizest látott. A tárcában kotorászó kéz azt markolta meg és feléje nyújtotta.

Egy pillanatig sem habozott:

— Ugyan néni, hogy tetszik ilyen gondolni, kell az magának, messzi még a nyugdíjkezelés.

— Bőny, ez az utolsó, de azért szívesen adom...

Tagadólag rázta fejét.

— Csokolom, már itt se vagyok.

Kint a szél megint megmarkolta. — Az annyát, milyen késő lesz, mire hazaérek... De azért jókedvűen ült a kerékpárja és, ha nem kellett volna óvatosan hajtania, eleresztett kormányon előzte volna meg azt a döcögős autót. Hadd ijedjen meg a mazsola maszek.

A rendelkezés helyes – de nem tartják be

— Postahivatalaink állaga évről évre romlik. Gyakran a legszükségesebb javítás, karbantartási munkákat is nehezen, csak nagy késve tudjuk elvégezni — válaszol kérdésünkre **Andrássy Aladár**, a Miskolci Postaigazgatóság vezetője. Ugyanis az igazgatóság irányítása alá tartozó postahivatalok és fiókposták állapotáról érdeklődtünk nála. Általános helyzetképet **Madai Páltól**, a magasépítési osztály vezetőjétől kaptunk.

A tanács nem számol a postai igényekkel

Az igazgatóság két megyében 316 postahivatal működik. Ebből a legutóbbi felmérések szerint 116 megfelelő, 200 pedig rossz minősítést kapott. A megfelelőből 47 kisposta aranylag korszorú, 69 pedig még 5—10 évig jó. A rosszakkal közül 15-öt közvetlen életveszélynek minősítettek az illetékes szervek. Ezek jó része roskadozó, aládúcolt, egészségellen, levegőtlen, túlszűfolt épület. 68 hivatalban az egészségtelen körülmények miatt közvetett életveszély áll fenn, míg 117 hivatal helyisége egyéb okok miatt nem megfelelő.

— Kishivatalaink külleme méltatlan a középülethez — jelenti ki **Andrássy Aladár**. — A felszabadulás óta a mi területünkön 12 kis postaház épült, illetve 1964-ben további négy építéséhez kezdtek, amelyek egy része már átadás előtt áll. A meglehetősen szerény fejlesztés nemcsak anyagiakon múlik. A postában megjelenne a jó szándék, hogy — erejéhez képest — több kis postaházat építsen. A Miskolci Postaigazgatóság területén tavaly két újabb postaházra kaphattunk volna engedélyt, de nem állt rendelkezésre kivitelezési kapacitás. Általános tapasztalat, hogy a megyei tanács az építőipari kapacitás elosztásánál nem számol a postai igényekkel.

— Így igaz. Ezután nem tehetünk mást, mint saját erőből próbáljuk megoldani a feladatokat — jellemzi a helyzetet **Madai Pál**. — Többek között ez az oka, hogy a rendelkezésekkel ellentétben igazgatóságunk magasépítési osztályának üzemé és a PEKÜ az állami és tanácsai építőipar feladatkörébe tartozó munkákkal kénytelen foglalkozni.

Karbantartás helyett építés!

A miskolci magasépítési osztály üzemé évi másfélmillió forintot termelnie kellene mindössze 500 000 forint a karbantartási munka. 1963-ban öt építettek két kis postaházat, mintegy 700 000 forint értékben. Tevékenységük jó része a PEKÜ hatáskörébe tartozó nagyobb felújításokból, tatarozásokból áll.

— Tervkötelezett üzemegység vagyunk — jelenti ki **Madai Pál**. — A mintegy 500 000 forint értékű saját rezsién végezhető karbantartási munkánál — ami kb. 40 000 normaórának felel meg — többet, még ha akarnánk, sem végezhetnénk. Az ilyen célra kapott létszámunk és beralapunk között. Felügyeleti hatóságaink ugyanakkor mintegy 800 000 forintot biztosítanak karbantartásra. E munkákat külső vállalatokkal, szövetkezetekkel, kisiparosokkal végeztethetjük el.

Mire jó az ilyen előírás? Általános tapasztalat, hogy a szövetkezeteket jobban meg lehet nyerni a nagyobb összegű munkák végzésére. A kisebb értékűektől húzódoznak. Az építő tevékenység helyett vajon miért nem inkább karbantartásra fordítják a posta építő részlegének energiáját?

Érthetetlen merevség

— Ilyenek az előírások! Különben is, a szövetkezetek csak 100 000 forint értékig vállalhatnak felújítási, tatarozási munkákat, amelyek viszont nagy átlagban 50—60 ezer forinttal többre kerül-

nek — kapom a választ. Fából vaskarika ez, és érthetetlen merevség, különösen akkor, amikor tudott dolog, hogy az állami vagy tanácsai építőipar ilyen jellegű munkákat ugyancsak nem vállalhat el. Viszont az előírásokat emberek csinálják, s így, ha a népgazdaság és a posta érdeke úgy kívánja, meg is lehet azokat változtatni. Nem szabad a szövetkezetek vállalási értékhatárát mereven kezelni.

A magasépítési üzem évi másfél millió forintos tervteljesítése alig több, mint egy százaléka a postaigazgatóság összes teljesítményének. Szerpe tehát nem jelentős. A helybelieket nem lehet a terv mennyiségi hajhászásával vádolni, még akkor sem, ha több éves átlagban az építési tervet 15—20 százalékkal állandóan túlteljesítik, míg a karbantartási tevékenységük száz százalék körül mozog.

— A felszabadulás óta mintegy 40 kis postaház korszerűsítését végeztük. Vásároltunk 33 ingatlant, amelyek átteleltetése szintén nagy munkát követelt — mondják. Így azután nem kis gondot jelent, ha például a viharos időjárás csupán néhány cserepet sodor le a kis postaházak teteléről. A hivatalok festése, padlózatuk javítása, a nyílászáró szerkezetek rendben tartása, a villanyszelvény munkák elvégzése ugyancsak problémát okoz. Hivatalaink nagy többsége elhanyagolt.

Szomorú jellemzés. De mit lehet tenni? Elméletileg nincs akadálya, hogy a kisebb munkákra, 500 forint értékig, saját hatáskörben engedély nélkül magánkisiparosot fogadjon a postahivatal vezetője. Jónéhány községben azonban nincs magánkisiparos. Korábban a tsz építőbrigádok segítettek, de az elmúlt évben elrendelték, hogy ezek a brigádok kizárólag munkát nem vállalhatnak. E rendelkezés feltétlenül változtatást igényel, hiszen jó néhány helyen már az állami építő-

iparral vetekedő tevékenységet folytatnak a tsz építőbrigádok. Ugy tünik, hogy a fűrdővízzel a gyereket is kiöntötték. A néhány száz forintos, hirtelen jött igények kielégítését hivatalból el kellene „nézni” a tsz-építőbrigádoknak, amennyiben azok közérdekűek volna, s nincs más mód a megoldásra.

...és mi lesz ezután?

Kapcsolódó probléma, hogy a kis postaházaknak több mint a fele magántulajdonú bérlemény. Az 50—100 forintos lakbérért nem várható a házak tulajdonosaitól — akik nagy többségükben kispénzű nyugdíjas vagy dolgozó emberek —, hogy elvégeztessék a szükséges karbantartási, javítási munkákat. Nem lehet mást tenni, mint hogy a posta ilyen esetekben bizonyos terheket magára vállal.

A következő öt éves terv során a kilátások valamelyest kedvezőbbek. Az igazgatósági tervjavaslatok szerint három darab tízmillió forintot felül, három-négy darab két-három millió forintba kerülő postahivatalt, s mintegy húsz-huszonöt kis postaházat tudnak az igazgatóság területén építeni. Ezenkívül mintegy húsz ingatlant is vásárolnak.

A számok azonban csak a korábbi évekhez képest jelennek meg. Az igényekhez mérve elmaradnak. Ilyen tempóban 20—30 év alatt lehet csak úgy-ahogy megoldani a problémákat, de azt is olyképpen, hogy akkor ismét előről lehet kezdeni az egészet. Az állami építőipar közreműködését a posta a jelek szerint nem nélkülözheti. Lépéseket kell tenni a jelenlegi kétségbeesés megváltoztatására érdekében. A posta helyi építési szervei visszatérhetnének eredeti feladatkörükbe, akkor jobban megóvhatnák az épületek állapotát, meghosszabbíthatnák élettartamukat.

M. K.

POSTATÖRTÉNET

Bornemissza István főpostamester

Császári érdekek szolgálatáért kapta meg a pozsonyi főpostamesterséget 1622-ben Bornemissza István. Amikor pedig szembekerült az osztrák érdekekkel — vagy talán csak a Paar-család érdekeivel —, és az osztrák postától függetlenül intézte az igazgatása alá tartozó magyarországi posták ügyét, kegyvesztett lett és elcsapták. Hányatott élete mégis annak az időszaknak része, amelyben — ha rövid időre is — sikerült megteremtene az osztrákoktól független magyar postát.

Básta György zsoldos generális erdélyi rablóhadjárataiban kezdte meg a császár szolgálatát Bornemissza István. Bizonyos érdekeket már ekkor is szerzett. Később a Bethlen Gábor-féle felkelés idején vitt szerepéről így nyilatkozott:

„Mihelyt Bethlen fejedelemnek megadta magát Pozsony városa és császár urunk ő Felsége Hamburgba (ma Hainburg) és Marchelera (ma Marcheg) presidiumot szállított és két német kapitánnyal, Pekkerrel és Houbtmann Stierrirel minémű titkos correspondat tartottam. Kezemnél vannak most is titkos levelek; és netalántán, ha Hamburgban meg nem írtam volna Pekkernek, oltalmazza magát, Bethlen megszállja Hamburgot, ahhoz képest készen vártak az ellenséget.”

Erről a kémszolgálatról Bethlenek tudomást szereztek és a következményei Bornemissza írása szerint a következők voltak: „Végére kinyilatkozott valamennyi cselekedetem. Bethlen fejedelem meghadta volt, titkos kútnak vessenek. Tudják most is némelyek Pozsonyban, mindazonáltal nem tettek egyből bosszúságot rajtam, hanem maga bejárója és fő szolgái Erős Mihály és Mikó Ferenc és egyebek éjjel Kecskés uram háza vagy kapuja alatt megfosztottak, úgyanynira, mezeteien szaladtam el kezűkből. Azután Bécsbe kellett szöknöm, itt (Pozsony-

ban) valamim volt, megkérték fejedelemtől és oda lett. Ottfönn láttam Bécsben feleségem, míg ő Felsége Újvár (Ereksújvár) alá küldött, hogy az tábori postamesterség gondját viseljem.”

Mint tábori postamester ugyancsak jó munkát végzett és ennek elismerésül megszerezte a bűcsűzaskor Feldt-Marschal herceg Maximilian von Lichtenstein és von Stadion uramék recomendálását, amely erősebb volt, mint a Magyar Kamara és az Osztrák udvari Főpostamester ellenkező akarata és véleménye, mert ezek ellenére Bornemisszát a pozsonyi postamesterségre kinevezték. Nem postamesterségre, amint ezt később ellenfelei állították, hanem amint ezt egy 1623. január 12-én kelt királyi leirat is rögzíti: Bornemissza Supremus per Hungariam postarum Magister, vagyis magyarországi főpostamester volt, aminek több királyi kegyes rezolúció is nevezte.

A főpostamesteri előléptetéshez az ajánlásokon kívül az a szerencsés helyzet is hozzásegítette Bornemisszát, hogy az 1621. évi augusztus 3-i királyi leirattal pozsonyi postaprefektussá (főpostamesterre) kinevezett Stokmayer Péter protestáns, eretnek volt, és az ellenreformáció nem tűrt meg hivatalában ilyen felekezetűt.

Bornemissza kinevezése után a törvényes helyzetnek megfelelően biztosítani kívánta a magyar posta függetlenségét, magyar jelleggel azzal is kidomborítani kívánta, hogy nemcsak az alkalmazottaival levelezett magyarul, hanem feljebbvalóhoz is magyar nyelvű jelentéseket küldött.

A pozsonyi főpostamester irányítása alá tartozott Észak-Magyarország egészen Lőcséig, Bethlen Gábor halála után Eperjesig, sőt, Szatmárig. A dunántúli posták azonban a bécsi udvari főpostamester igazgatása alatt állottak. Ezen a területen a Paardinasztia már szilárdan megvetette a lábát. Erről a területről is irányultak a támadások Bornemissza ellen és a nyakába akasztott fegyelmi eljárás alapján 1635. április 27-én kelt királyi leirat végleg elmozdította Bornemissza Istvánt hivatalából.

A fegyelmi ügy lefolyását talán későbbi írásunkban ismertetjük. Most még csak annyit, hogy a fokozatosan osztrák igazgatás alá kerülő magyar posta függetlenségét teljesen elvesztette 1691-ben azáltal, hogy a Paar-család hűbérjogát Magyarországra is kiterjesztették.

J. L.

Hogy kevesebb legyen a baleset

Fehér sávokkal jelzett, tisztára söpört közlekedési utak, példás rend mindenütt. Ez a benyomás éri először a látogatót, aki a posta járműtelepének kapuját átlépi.

Mi van az olajos füzetekben?

— A két Kovács szelleme ez — jegyzi meg futtában egy tömzsi szerelőruhás férfi, aki útbaigazít, hol találom a két — személyükben nem azonos — Kovácsot: Kovács Károlyt, a szakszervezet munkásvédelmi felügyelőjét és Kovács Károlyt, a telep munkásvédelmi előadóját.

Az egyik Kovácsnak, a vállalat munkásvédelmi előadójának a szobájában csakhamar előkerülnek a régi, az 1961-ből származó és az új dokumentumok, a rend őreinek, a munkásvédelmi öröknek olajtól áztatott füzetekcskéi, feljegyzések bizonyítékai annak, hogy a rend, a tisztaság önmagában is kizárja a baleseti veszélyforrások jelentős részét.

A füzetekcskéik őrzik annak a küzdelemnek a lényegét, amelynek eredményeként fokozottan jutottak a jelenhez. Nem volt könnyű, amíg a művezetők és a munkások megértették, hogy a húsz munkásvédelmi ór nem kellemetlenkedni akar, hanem a munka biztonságára, a dolgozók egészségének védelmére törekszik; amíg addig jutottak, hogy a főmérnök rendszeres bejegyzéseket tesz a füzetekbe, bizonyítva, hogy az észrevételeket komolyan kell venni; amíg a munkatársakat, szerelőket, lakatosokat, gépkecskevezetőket és saját magukat önkéntesen védők társadalmi rangot vívtak ki önmaguknak önmaguk előtt, az üzem kollektívja előtt.

„A műhely közepén levő állvány és a keréken mozgó ruhafogas gátolja a közlekedést, sok helyet foglal, idősebb lenne eltávolítani” olvasom Bujdosó Flórián 1962. november 30-i bejegyzését, majd Kislórc Miklós főművezető választát: „Intézkedtem.”

Egy későbbi, Kelemen Gyula bejegyzése ennél is konkrétabb: „A prés balesetveszélyes,

a nyomásmérő óra nem működik.” Majd egy másik bejegyzés a 20/A műhelyben: „A köszörűgép fölött nincs lámpa, balesetveszélyes!”

Mindenütt megtalálom a művezető, főművezető intézkedését, az ellenőrző szervek bejegyzéseit. Látszólag nem nagy dolgok ezek, de intézkedések tartalma éppen azért jelentős, mert az apró dolgokat is szóvá teszik — még csirájában, mielőtt baleset származhatnék azokból.

A lélektan ismerői

— Lélektan az egész — mondogatják szerényen. És meg is magyarázzák, miért lélektan. — Mi, munkások és vezetőink apróbb szabálytalanságok esetén úgy vélekedünk, hogy abból úgysem származhat baleset. Tehát a hibák elnézésénél is a jóindulat vezet valamennyiünket. Munkásvédelmi öröknek kellett lenni ahhoz, hogy rájövünk: „a jóindulat” ilyen esetekben túrhatalom.

S ennek a munkások alkotta lélektannak a helyességét ők maguk bizonyítják. Bódis Ottó munkásvédelmi ór 1962. április 16-án ezt írta a füzetbe: „Pásztor Gyula, Molnár Sándor, Kizer László, Nagy László védőszemüveg nélkül köszörült. Figyelmeztetve!” Mégis, ugyanez a Bódis Ottó egy másik munkásvédelmi ór, Dávid Zoltán 1964. november 1-i bejegyzése szerint védőszemüveg nélkül köszörült, amiért szigorú figyelmeztetésben kellett részesíteni.

— Valóban, szemüveg nélkül köszörült — ismeri el Bódis. — Azt gondoltam, pár perc az egész, semmi baj sem származhat belőle. Nem ágálok a figyelmeztetés ellen, hiszen én is voltam és leszek is munkásvédelmi ór, én is figyelmeztettem másokat. Megérdemeltem a büntetést.

Nem fogadkozik, hogy soha többé nem fordul elő, de a műhelyben mindenki tudja, hogy Bódis Ottó aligha követi el több szabálytalanságot, hiszen ő is lesz még munkásvédelmi ór és akkor... Úgy mondják, nagyon kinos, ha egymás előtt kell szégyenkezniük.

Hasznos szemfülesség

Különböző beosztású emberek, különböző szemüvegből nézik a dolgokat — magyarázza Kislórc Miklós főművezető és Somlai Vilmos művezető. — Ebből következik, hogy mást vesznek észre a munkások és mást a műszakiak, s minden észrevételnek külön-külön is jelentősége van. Ezért tartjuk nagy segítségnek a munkásvédelmi órségek szemfülességét.

S ezt a szemfülességet jól hasznosítják itt és más üzemben a szemléken is. A szakszervezeti bizottság tagjai, az üzemvezetők már érdemesnek tartják lapozgatni a füzeteket, olvasgatni a bejegyzéseket, olykor ezek alapján eszközlik intézkedéseiket.

A Teréz Távbeszélőüzemben minden bejegyzést, észrevételt, vagy jogos követelést az üzemvezetők sem tudnak orvosolni.

Sok bejegyzés tanúskodik a Teréz-központ kábelrendező termében arról, hogy piszkosak, egészségtelenül porosak a falak, elhanyagolt, fekete a parkett, nem tudnak rendesen tisztálkodni. Ugyanitt a gépházban a rossz világítás és a kapcsolótábla előtti elkopott gumiszőnyeg miatt emelnek kifogásokat, baleseti források eltávolítását sürgetve. Azóta kijavítottak valamennyi hibát. Szép sárga már a parkett, új gumiszőnyeg fut a magasfeszültségű kapcsolótábla előtt és fehér olajfestékkel mázolták be a falakat, s az ilyen természetű bejegyzések valamennyi dolgozó meglegedésére megszűntek.

Vannak még hibák...

Persze találkozni még meg nem értéssel, olykor a labdát is visszasdobják. A Teréz-központ erősrámú géptermben olvastuk Győri Sándor munkásvédelmi ór bejegyzését: „A mentőláda hiányos, a kérés megtörtént, az intézkedés nem.” Takács Lőrinc főgépész, ahelyett, hogy azonnal intézkedett volna, így „frieskázott” vissza: „A konkrét hiány feltüntetését kérem.” A járműtelepen is találkoztunk olyan többszöri sürgető bejegyzéssel, hogy „lámpát a köszörűgép fölé”. Hónapoknak kellett eltelnie, amíg úgy reagáltak rá, hogy felszerelték a lámpát. Állítólag azért késett az intézkedés, mert „nem volt anyag”, néhány méter vezeték, egy erno, egy foglalat és egy égő. (?)

A munkásvédelmi öröket persze az esetenként még felfelé ellenzések nem keserítik el. Azt tartják szem előtt, hogy senkinek nincs joga szabálytalankodni, még önmaga rovására sem. Táboruk egyre szélesedik. Fokozatosan mindenkit bevonnak ebbe a gyakorlati iskolába. Az élet még nem adott valamennyiük tevékenységére ötos oktatványt, de még senki sem bukott meg. És ez a lényeg.

Néhány évvel ezelőtt, 1961-ben elindult egy mozgalom, a dolgozók egymást védő mozgalmá, amely megfogant, jó talajra találva egyre erősödik. A legjobb úton van ahhoz, hogy társadalmi rangot vívjának ki — nemcsak ebben a két üzemben — a munkavédelem önkéntes őrői.

ZSIDAI PÁL

AMIKOR A FIÓKOK MEGTELNEK

Farkas Andrásné, Bp. 5. sz. postahivatal fiókbőlő-kezelője az egyik vállalat tekintélyes mennyiségű küldeményét adja ki.

Módszerek, ötletek — a művelődésről...

Messzire világít az Aranybika öklelni kész neonemlékéje, fénykor követi a Hatvan utcaig, aztán elhal és csendes homály váltja fel. Apró házak után fordulunk jobbra, aki nem ismerős, bizony, nem könnyen találja meg a kissé kopott felirattal: Postások Művelődési Otthona.

Ha az utca felől lépünk be, az előszoba egyben az igazgató, Győrfi Imre dolgozószobája is. Delután hat óra van, odakünn kavarog a tisztántúli havat hordó szél, idebenn duruzsol a cserépkályha. Meleg van. Kell is: a gyakorló teremmel átalakult kultúrteremben apróságok nyújtogatják vékonyka tagjaikat, a csattogtató diktálja a ritmust... Egy, kettő, három, négy... Apróska copfok mozdulnak, kandi szemek figyelik a tanár néni arcát, a mamák boldog mosolya világít: balettóra van. Aztán a picinyeket nagyobbak váltják, ifjú hölgyek, és a mamák kandi szemét is váltja az ablaknál bekukkantó legények szeme.

„Hadd kukucskáljanak, ha jólesik nekik” — mondja Győrfi Imre — „a kukucskálásból újabb érdeklődés születik. A társastánc részvevői azok” — teszi hozzá, aztán megismétli nekik, hogy inkább jöjjenek be.

Kiss Mátyás mb-titkár mondja: „Csütörtök a fúvószenekaré. Ugy harsognak, hogy se rádió, se televízió, de még a sakkozók sem tudnak

úgy elmerülni a figurák harcaiban. Hát bizony, amikor 26 jó tüdejű ember fújja, veszélyben vannak a dobhártyák. Nem ilyen kicsiny helyiségek-re méretezett hangok azok. Azért szeretik őket, csak hát ilyenkor, ugye, érthető, hogy...”

Hogy mi érthető? Ott vannak minden ünnepi alkalom-

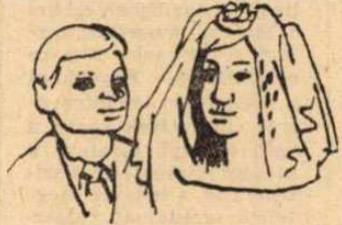

kor, csak az egyenruhával van baj. Segíthetnének rajtuk, nem mindegyiknek van, szebb volna. Diszesebb, ünnepélyesebb... Az egyik szűrkében, a másik kében, hát nem volna szebb a postászenekar postás egyenruhában? De szebb volna!

„Ez itt olyan területi jelle-

gű” — magyarázza Győrfi Imre. Ide járnak a környékről, és mi szívesen látunk mindenkit. Hanem az igény... Az igénye más a lakosságnak, és más a postásoknak. Szeretnénk mindnek eleget tenni. Nehéz. Tartunk KISZ-esküvőt is. A lakodalmásoknak nincs más gondjuk, csak elmondani a kívánságát, mi gondoskodunk ételről, italról, muzsikáról. Ez anyagi megtakarítást is jelent nekik. A névadó ünnepségeket Kiss Ernőné, a debreceni távbeszélőközpont kezelője szervezi, nagyon lelkes asszony. Eberlen ügyel, hol várható a jövő, és már ott is van, ha meg véletlenül valaki kima-radna, az anyakönyvvezető figyelmeztet bennünket. 1964-ben 36 névadóünnepséget tartottunk.

„Sokféle szakkör működik. Erős a fotó, de még erősebb a bábkör. A kicsinyek maguk készítik a babákat. Most éppen az OTP-vel tárgyalunk, így anyagilag is erősödhet a csoport. Szórakoztat és propaganda munkát is végez. A gyermekorvosok orvosi is szívesen látnak bennünket, úgy mondják, a vidámabb gyerek könnyebben gyógyul.”

„Az ismeretterjesztő előadásokat az egész megye területére kiterjesztettük, szinte itt van a megyei központ. Saját előadói gárdával rendelkezünk, mind TIT-tagok. Szívesen csinálják, nem hátrálnak meg a nehézségektől sem. Bemutattunk például filmeket. A finn posta történetét, a bécsi, az amerikai posta életét filmen. A magyar kísérő szövegeket magunk készítettük el a vettük fel magnóra. No, persze, jó lenne, ha ezeket a filmeket már magyar kísérő szöveggel kapnánk.”

„Az egészségügyi előadások különösen népszerűek. Magunk is megpótdtunk a rendkívüli érdeklődés láttán, aztán

a közvéleménykutatás eredménye már nem is lephetett meg. Kétszáz év közül száz-kilencvenkilenc íven kérték. Sokszor a METESZ, vagy az igazgatóság termében tartunk előadást, a témától függően. Könnyebben elérjük azokat, akikhez szólni akarunk, azt mondják ezek „közelebb vannak”, munka után könnyebben odatalálnak”.

Érdeklődünk, miként állnak a 8 általános iskola elvégzésével, az adatokat Kiss Mátyás színté kapásból mondja.

„1116 dolgozóból ma már csak 67 van olyan, aki nem végezte el a 8 általános iskolát. Talán nincs messze az idő, hogy ez a szám is eltűnik. Különböző ötletességek nincsen itt hiány. A tv-tulajdonosok például elmaradtak. Tvszerelési tanfolyamot indítottak. És milyen sikerrel!”

„Erkölcsei és anyagi” — teszi hozzá Győrfi Imre. „Mert az anyagi sem volt érdektelen. Több mint tízezer forintot jövedelmezett az ott-honnan. Mindenféle ember járt erre a tanfolyamra. Még idős néni is. Érdemes lett volna filmre venni, milyen szakértelemmel találták meg a hibákat a készülékekben ezek az idős néni, mintha örök életükben csak ilyen komplikált géppel éltek volna, pedig alighanem volt közöttük olyan, aki pár év előtt még a villanykapcsolót is félve billentette meg.”

„Most dolgozzuk ki új quiz játékokat. Dupla vagy semmi! A téma? A szakma ifjú mestere c. füzet anyaga. A zsűriben a szakmai vezetőket vonjuk be, hadd foglalkozzanak egy kicsit újra mindazzal, amit már közben kissé elfelejtettek. Ugy hiszem, lesz is rá szükség, mert a versenyzőknek adunk bőségesen időt a felkészülésre, nagy lesz a versengés, nehéz lesz eldönteni, ki a legjobb.”

A beszélgetést egy érdekes adat zárja le.

„Debrecen lakossága ma 145 ezer fő, a mi kultúrothonunkban egy esztendőben 115—120 ezer vendég fordul meg.

B. I.

Választás a jobb munka jegyében

A Postások Szakszervezete Elnökségének határozata szerint a választó taggyűlések előkészítése érdekében megyei szinten intézkedési tervet dolgoztunk ki, s azt a megyebizottság tagjai és az alapszervek megkapták. Megyénkben 288 alapszervi vezetőségi tagot és 134 bizalmi választanak meg január 7. és február 22. között. A jelölőbizottságok már megkezdtek működésüket. A megyebizottság tagjai szinte mindenüvé eljutnak. Ellenőrzik a SZOT határozatának végrehajtását. Megállapítottuk, hogy több alapszervnél az előirással ellentétben jóval határidőn túl függesztették ki a jelöltek névsorát.

Komoly segítséget kapunk a szakvezetéstől. Ezt tapasztaltuk Berettyóújfalun, Hajdúnánáson, Püspökladányban és másutt is, ahol a postahivatal vezetői is közreműködtek a választás előkészítésében, mintegy bizonyítva, hogy számukra sem közömbös a szakszervezeti munka.

Mivel ebben az időszakban zajlott a csúcsforgalom, megyebizottságunk megállapodott az igazgatósággal az érkezőleletek csökkentését illetően. Így például nem tartunk területünkön külön termelési tanácskozásokat, hanem a titkári beszámolókból érintik a legszükségesebb termelési kérdéseket, s a hivatalvezetők, üzemvezetők pedig hozzászólásaikban ismertetik, értékelik a részlet-feladatokat, illetve eredményeket.

Több helyütt már lezajlottak a vezetőségválasztó taggyűlések. Így Hajdúdorogon is. A felszólalók ügyesen vonták össze a szakszervezeti munkát a postai feladatokkal. Fehér Sándor külterületi kézbesítő az általa bevált eredményesen alkalmazott hírlapterjesztési módszert ismertette. Mások a szocialista mozgalom nagyobb segítését, és a verseny nyilvánosságát kérték. Viszont Bácsmei István kézbesítő szava tette, hogy Hajdúvid postahivatalnál nincs megfelelően megszerveve a csomagszállítás. Gyuró Mihály II. kézbesítő azt panaszkolta, hogy esős időben a hírlapok elázhatnak és a felek jogosan reklamálnak. Javasolta: adjanak alkalmas hírlaphordó táskát. Beszéltek a bizalmiak a szakszervezeti bizottság munkájáról, kérték a rendszeresebb tájékoztatást, irányítást.

A debreceni garázs új szakszervezeti bizottságát is megválasztották. Itt szóba került, hogy a gépkocsivezető és szerelő szakársak érdeklődése csökkent az állami oktatás és a politikai képzés iránt. Szűcs Sándor mátészalkai garázmester a szakvezetéstől több segítséget kért a szocialista brigádok részére. Ezenkívül kérte, hogy biztosítsanak megfelelő mosdóhelyiséget is. Horváth Gyula szerelő a versenyeredmények értékelését, nyilvánosságát bírálta.

A polgári járási szakszervezeti bizottság választási taggyűlésén a tagság megdiscerte a szakszervezeti bizottságot jó munkájáért, s ígéretet tettek, hogy továbbra is támogatják a vezetőséget.

Összegezve: az eddig lezajlott választások során bizonyosodott, dolgozóink nemcsak ismerik, de élnek is jogaikkal.

KISS MATYÁS,
a megyebizottság titkára

Köszönet a PÉKÜ-nek

Közzismert volt, hogy Püspökladány 1. sz. postahivatala szűkült a igények megnövekedése miatt. Különösen a kézbesítők panaszok miatt. Eszrevetelünk nyomán a vezérigazgatóság biztosította a hitelkezelést és a tervén felüli munka kivitelezésével a PEKÜ-t bízta meg. Ami szokatlan és rendkívüli a dologban, az a munka kivitelezése. Csak dicsérreltel szólhatunk munkájukról. Különösen dicsértelemmel Köves József brigádvezető és maguk az építők, akik szocialista értelemben vett helytállással és munkával másfél hónap alatt felépítettek egy 467 légméteres épületet. Elvégezték benne a belső vakolást, elkészítették a padlóburkolatot, s lehetővé tették így, hogy ez év január első napjaiban az új épületet a hivatal már ideiglenesen használatba vehesse.

KEVEHAZI FERENC
építési ellenőr

Debrecenbe érkezésem a Hajdú expressszel némiképp meglepetés volt. Az új és szépséges vasútállomást még nem láttam, persze, a mellette épült új (és ugyancsak szépséges!) postaépületet sem. Ez utóbbit örömmel fogadtam, mint szálláshelyet, annak barátságos melegét és lakályosságát.

Súgó 1945 —...

Vagyis: éppen húsz esztendeje. Neve: Trencsényi Gyula, foglalkozása: nyugdíjas. Súgásának helye: a Debreceni Postaigazgatóság. Es ugyan mit súg? Semmi riadalom, nem valami pletykás vénemberről kívánok hírt adni, a „jubiláns” a színjátszó csoport súgója.

Ahogy Papp Lajos, a csoport „apja” mondja: „Vérbeli súgó, nélküle bizony nem is tudom...” Szerencsére nem hiányzott soha. Rendezőjük kettő is van: Tímár Ila és Nagy József. Mindketten rendezői tanfolyamot végeztek. Nagy József nyugdíjas postás, a Szocialista Kultúráért érdemérem megérdemelt birtokosa. Ő is „jubiláns”: 1945 óta vezeti a színjátszó csoportot. És hogy a fiatalok közül is említsek: a szüret, a számviteli osztály dolgozója, Varga Magda, a táncoskomikus pedig Szabó Lajos műszaki ellenőr. Szentnérszeg, Ujiráz, Almosd, Bagamér... A tsz-ek dolgozói tapsoltak például a Tavaszi keringő előadásain április 4-én, május 1-én, augusztus 20-án. A Ceglédi Hírlap így kezdi beszámolóját: „Király Zsuzsanna, az igazgatóság vezetője joggal büszké rájuk.

„Gondolj gyermekedre...”

Bizonytalanul zöld színű kapu, csak a keskeny ajtó van nyitva, belül tábla, s rajta ez áll: „Gondolj gyermekedre, nyitottan hagyott ajtó veszély!”

A kapu alatt garázs, tele régebbi és modern típusú kocsikkal. Egyszemélyes járművek, csak az utast fogadják magukba, a kocsi vezetője, a kismamák szerények, sétáló lábuk büszkén imbolyog az utas mosolygó vagy alvó arcának fényében. Az utasok most odabenn pihennek, gondos kezek vigyázzák őket, míg a „sofőr” egyéb irányú munkáját végzi. Az udvar a szép idő örömeit idézi: játéktelefonfülkék, homokozó, s a növénydek emberkéikkel együtt növekedő növények. És mindez társadalmi munkában készült a Debreceni Postaigazgatóság csecsemő- és napközi otthonában.

A látottakhoz kevés a hely, sovány a nyomtatott betű: valami meghatóan bájos a kicsiny kockákba rakott apróságok sora a közös étkezésen. Az apró lábak benn a kockában, meg ne rugdalják egymást, szinte csak a fejük és kezük látszik, és a csillogó szemek, amint segítyt kérően tekingetnek, ha a kanál nem működik kellő ügyességgel, hogy megtöltsék éhesen tátogató kis csőrüket. A védőnők bosszorkányos ügyességgel segítenek, és

a kanál máris szorgosan végzi munkáját.

Postaláda a dűlőben

Pontosabban: a dűlőben, két II. betűvel. Így áll az országúti táblán, amikor befordulunk a Bocskai kerti fiókpostához, amely mint valami kis játékposta, formázza a hagyományos postaládát. Pető Lajosné, a kis fiók vezetője készítette, férjével, aki maga is postás. Még egy postás van a családban: a legkisebb gyerek, a 12 éves kislány, üttörőpostás. Van már utánpótlás! A mama 1957-ben vette át a fiókot, egy adat a fejlődés felméréséhez: OTP 1957-ben 9000 forint, 1965 januárjában 200 ezer forint. Ugy látszik, nem játékposta ez itt!

1963. március 9.

Nevezetes dátum a Nyíregyháza 2-es postahivatal életében. Ekkor készült el az új, modern postaépület, a réginek fényképét, mint mementót őrzik: csúf barakk volt szegény, nyugodjék békében. Eltűnt a zsúfoltság, el a megbetegedések, a tbc már nem szed innen több áldozatot. Ettől a naptól átvették az 1-esről a csomagkézbesítést — meséli Nagyörsi Ernő, a hivatal vezetője, aztán arról beszél, hogy 68 emberből 60 a környékről jár be dolgozni. Vásárosnamény, Tamásbókor, Lelek-Magy, Nagyhalász, Vajdabókor, Bálintbókor, Sóstó... 60

km-es körzet adja a dolgozókat. Áldozatos, szép munka!

Postafiók a III. emeleten

Nyíregyháza, tbc-kórház, Sóstói út. Az újonnan épült, európai színvonalú gyógyintézetben 3 hónapja dolgozik az új postahivatal, napi 6 órán át. Háromszáz beteg, 150 dolgozó kényelmét szolgálja képslappal, bélyeggel, levélpapírral, OTP-fiókkal, még a táppénzek is idejönnek. Valóságos kis kultúrközponttá alakult a rövid idő alatt, program lett „elmenni” a postára, megbeszélni a nap eseményeit.

„Jó időt az üdülőknél!...”

Hajdúszoboszló 1-es. A vezető Kecskés Pálné. „Még két év, és nyugdíjba megyek. Harmincnyolc évi szolgálat lesz mögöttem. Ujság? Nem sok. Talán az, hogy két éve van már emeletes ház is Hajdúszoboszlón, de már ezt is megszokták a kézbesítők. Nyáron? Hát, bizony, nyáron nehéz, nagy a forgalom. Kíváncságom?... Hát csak annyi, hogy jó időt kívánok az üdülőknél.

Két kopasz karácsonyfa

A karcagi műszaki fenntartási üzemben két kopasz karácsonyfa áll. Érthető, Vízke-rezt már elmúlt, ilyenkor a díszek már eltűnnek, az édes-

ségekkel együtt. Szűcs Lajos a vezető nevet.

„A tanításhoz szükséges mintadarabok. A nagyobb a 104x4-es, a kisebb az 52x4-es behúzókébel szétbontott mintája.”

Más apróságokat is felfedezek. Szép, tetszetős makettek, az oktatás kitűnő eszközei: 8 m-es, egyes telített oszlop, csavaros tartóvas felszereléssel, támfá merevítéssel, 6,5 m-es telített oszlop, 10 m-es párhuzamos oszlop földi merevítéssel... Mondják, kell az utánpótlás. Különösen télen. Szél- és hóviharban még a katonaság is segít. A legfontosabb mottójuk: Szerelj bal- esetmentesen! Három éve nem volt baleset.

Kunsági Étterem, Karcag

Ha több hely volna, több szót is érdemelne. Itt étkezik a karcagi posta dolgozói. Gyönyörű környezet, finom konyha, de ami a legvonzóbb: udvarias kiszolgálás, kellemes, emberi hang. Ritka túlnemény! Vendéglátom nevét is ideírom: Koródy Sándor. Adját a postások és a mi köszönetünket és üdvözlőnk a többieknek.

Cédula az asztalon

A Szolnok 1-es postahivatalban Baranyai Katalin asztalán olvastam: „Mikes Lilla csütörtökön jön.” Hamarosan kiderül, hogy a posta dolgozóit érdekli, nagyon érdekli az irodalmi est, alkalmanként külön

értesítést kérnek. A falon spirál alakú virágtartó, művészi munka, kovacsolt vasból, sajnos, üresen. Kár. Virággal lenne csak igazán szép. Elégedetlen vagyok. A fiókberőli beosztásokról viszont Csendes Károly, a hivatal vezetője kissé elégedetlen. „A kis és nagy fiókok arányát kellene felcserélni, ezt szeretnénk kérni. Addig is előkészítő szekrényt csináltunk hozzá segítségül. Egy-egy sűrűn használt nagy fiók nagyon mélyen van, valóságos büntetés az anyagot berakni, legalább ötven térdhajlítást igényel alkalmanként. Sok az. Idős terdek már recsegnek. És még valamit. A PÉKÜ felvonulási épületnek megkapta tőlünk a fürdőhelyiséget. Most nem dolgoznak, és a fürdő még sem lehet használni. Azt sem tudjuk, mikor jönnek, jól van ez így?” A PÉKÜ-nek mi a véleménye?

Háromszor kerékpáron a Föld körül. No, nem a való-ságban, csak a számok össze-gzésében. Öze Gyuri bácsival az udvaron találkozunk. Ciba-kházáról jár be 15 esztende-je, soha nem másként, csak kerékpáron. Akkumulátor-karbantartó. A munkahelye-ket is kerékpáron közelíti meg, így jött össze a fenti adat.

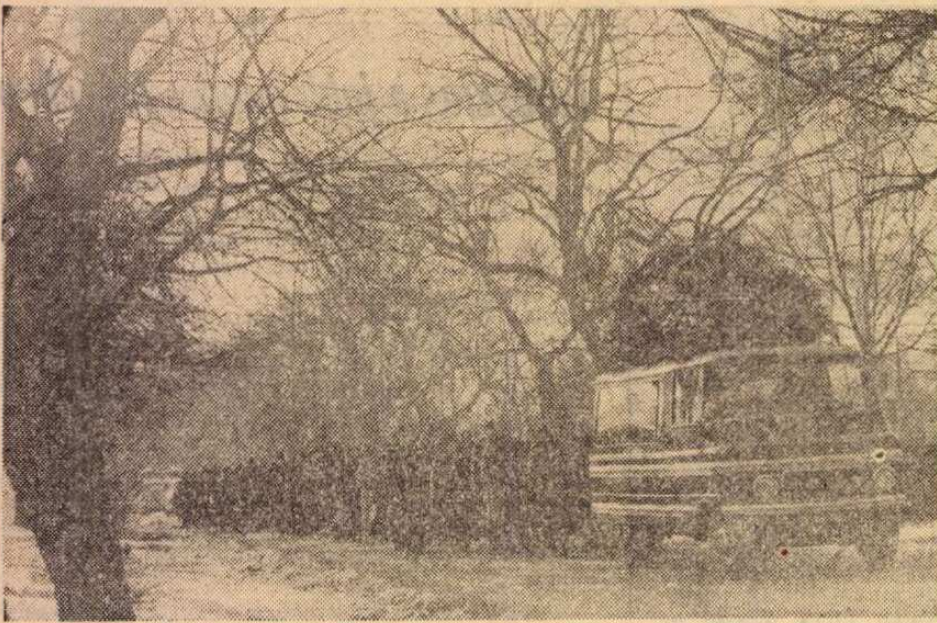
Zárósorok

Három megyei titkárral is találkoztunk: a Hajdú-Bihar megyei Kiss Mátyással, a Szabolcs-Szatmár megyei Palitz Jánossal, és a Szolnok megyei Győr Ferencel. Azonosak most a gondjaik, készülnek a választásokra. Ugy velük, sike-res lesz.

BRÓDY IMRE

MEGHALT RÁDY KÁROLY,

A POSTÁS SZAKSZERVEZET KÖZPONTI VEZETŐSÉGÉNEK TAGJA

Nagy részvét mellett temették el Rákoskeresztúron Rády Károly elvtársát. A temetésen a szakszervezet elnöksége nevében dr. Mosonyi Ferenc, a Budapesti Postaigazgatóság részéről Dejzö Gábor mondott búcsúztatót.

A MŰVELŐDÉS BÁZISA

A Benczúr utcai Postás Művelődési Házról azt lehetne a külső szemlélő, hogy negyvennél több terme és kisebb-nagyobb helyisége bőven elegendő az ott folyó sokrétű művelődési munkához. Dr. Káldor János igazgató és munkatársa, dr. Makray József ennek ellenkezőjét állítja; szerintük az érdeklődés túlnötte már az épületet. Vajon ki miért jár ide, a művelődési házba?

A líra szerelmesei

Találomra nyitunk be a Postás Irodalmi Szinpad fiataljaihoz. Csengery Judit színművészönő irányításával éppen a főváros felszabadulásának évfordulójára készülő ünnepi műsorukat próbálják.

— Már 1949-ben postás kulturmunkás voltam — mondja a kellemes hangú Sommer Ervin, a Budapesti Távfestő Igazgatóság látványgyártási alközpontjának vezetője —, és most sem tudom elképzelni az életemet kulturális tevékenység nélkül. Nem babérokra pályázunk. Számunkra szép verset, szöveget mondani a legszebb időtöltés. A nádszál termétyű Búzás Klárit, a Radnóti gyakorló-gimnázium zenei tagozatának első tanulója is az irodalom és a zene iránti érdeklődés hozta az együttes soraiba. — Nemcsak fellépésekre készülünk, hanem verset elemzünk, megismerjük a művek születésének körülményeit, az író és korát — jegyzi meg. Hetenként egyszer — az ifjúsági sorozat előadásainak meghallgatásához gyűlnek össze a Puskás Tivadar Távfestő Igazgatóság hallgatói. A IV/c. osztály KISZ-titkára, Kovács Imre elmondja: az előadások rendszeres látogatása feltétele az Ifjúság a szocializmusért mozgalom jelvénye megszerzésének. S ezen felül?

— Az előadások általános műveltségünket, tájékozottságunkat gyarapítják — fejt ki okosan az ugyancsak IV-es Balogh Lajos.

Táncot ropja apraja és nagyja...

Szombat este a Repülő Klub helyiségében ugyancsak ezekkel a fiatalokkal találkozunk, de itt vannak az alsóbb évfolyamokról is, no meg a vendég leánygimnazisták. A vidám hangulatról a klubest rendezője, a IV/a. gondoskodik. A sokféle társas szórakozási forma közül a legnagyobb sikert a szellemi totó aratja, amelynek alapos tájékozottságot igénylő kérdéseit a nyurga Boráros András ugyancsak ravaszul állította össze. Végülis 10—10 találattal, holtversenyben Tóth és Boros IV/a., valamint Mátrai IV/c. osztályos hallgatók szírik el a pálmát. A fiatalok vizorkozását — soralkba vegyülve — nagyszerűen irányítja Gábor Mihály KISZ-tanácsadó tanár.

Egy másik teremben a kultúrház legifjabb látogatóival találkozhatunk, az általános testképzést szolgáló gyermek-tánc-tanfolyamon. Pásztor Klára balettképző irányításával éppen a magyar tánc alapjait gyakorolják. A kis szősz Kádár Ági — akitnek édesapja a Posta Kisérteti Intézet dolgozója —, még csak óvodás, de itt már a második évfolyamot végzi.

— Igen, nagyon szeretek idejárni! Öcsikémet is elhoztam, ő az egyetlen fiú közöttünk!

A legidősebbek viszont szerdánként gyűlnek össze a télikert három helyiségében rendszeresített klubestjére. A házigazda Sádén Károly és felesége tessékeli be az egymás után érkezőket, köztük a Gyömrőről bejáró Mazalik Simonné is, aki majd a zongora mellé ülve délutáni kamarahangversenyt ad, s az esti órák hangulatának élesítője, a Hűvösvölgyből érkező Helman Béláné, aki viszont a magyar nóták nagymestere a billentyűkén. A közös vacsora után melléjelepszik a klub közkedveit „pacsirtája”, Somkúti Károlyné, s miután szép hangjában gyönyörködtek, kezdődik a tánc. Közben Fehér Györgyné, Majtényi Sándor is elfelejt, hogy — már nem tegnap ment nyugdíjba.

Paletták és könyvek

A művelődési ház termeit, folyosóit igényességre valló képek díszítik: a képzőművészkör tagjainak alkotásai. Zilahy György festőművész irányításával szombat déltől estig veszik birtokba a II. emeleti balett-termet. Több-ször nyertek már I. és II. díjat a VI. kerületi kiállításokon, 12 képpel szerepeltek az amatőr képzőművészkörök legutóbbi országos tárlatán is, ahol szintén díjat és oklevelet szereztek. A művészet szenvedélyes szeretete hozza ide Ligeti Miklóst, a POTI dolgozóját, Pálmát Gyulánét, a József központból, s ugyancsak az itt fejlődési lehetőséget találó nem postásokat is: Munkácsi Péter építésztechnikust, dr. Antal Ferenc törvénytudományi bírót és másokat. „Teljes üzem” van, a kör márciusban a felszabadulási évforduló tiszteletére újabb önálló kiállítást rendez a művelődési házban, áprilisban pedig a kerületben állít ki. A lelkes gárda legfiatalabbja 15, legidősebbje 70 éves; a fiatalabbak közül az utóbbi négy évben nyolcan kerültek képző-, illetve iparművészeti főiskolára.

Szerves és minden művelődési ág iránt érdeklődőket egyaránt vonzó része a kultúrháznak a könyvtár, amelynek olvasólétszáma tavaly szeptember óta megkétszereződött. Takács Miklós függetlenített könyvtárvezetőtől tudom, hogy az olvasók között akad olyan, mint dr. Marczinka János nyugdi-

jas, aki a könyvtárat a Cházár utcából a Jókai térre, majd onnan ide követte annak költőszobájában. Debreceni Tivadar nyugtárnak felesége nemcsak maguknak veszi könyvet, hanem orvos fia családjának is, mert úgy érzi, hogy a könyvtár törődik velük, igyekszik teljesíteni minden kérésüket, ezért szoktak ide.

Szórakozva művelődni

Idősebbek és fiatalok egyforma kedvvel látogatják a TIT József Attila Szabadegyeteme és a művelődési ház közös, évek óta bevált előadássorozatát. A Lakás-művészet című sorozat egyik hallgatója, Orosz György, a Medicor Művek elektroműszeresze elmondja, hogy ifjú házasa, s most rendezőbe lakását, Megéri neki, hogy Pestimrértől bejárjon; helyes izlést tanul itt. A Nemzetközi kérdések sorozat hallgatói közül az idős Borbándi Antal, a KGM nyugdíjasát nem közelebből, mint Kőbányáról vonzzák ide a neves előadók.

Farkas Ferencnével és Kacsor Margittal, a Budapesti Postaigazgatóság dolgozóival a szocialista realizmusról szóló vetített képek előadásán találkozunk; a díszterem dobogóján Pogány Ö. Gábor, a Nemzeti Galéria főigazgatója a szocialista realista képzőművészet ismérveiről beszél, a széksorok teltek. A két szaktársnő évek óta hallgatója a Postás Szabadakadémiának, véleményük is egyezik:

— Ezt tartjuk a legjobb eszköznek: ahhoz, hogy szórakozva művelődjünk, kitűnő előadók! Tájékozódjunk a tudományok és művészetek kérdéseiben. Most a művészettörténettel és világirodalommal ismerkedünk.

Bizonyos: a szabadakadémia, amellyel a Postás Dolgozó az elmúlt évben két ízben is foglalkozott, a művelődési ház egyik leginkább bevált, az általános művelődést a leghatékonyabban segítő rendezvénye. Az említettet kívül még három, társadalom-, illetve természetismereti és földrajzi tagozata működik, továbbá négy külön sorozat. Nem véletlen, hogy több száz hallgatója között sok a más szakmához tartozó is.

A körkép teljességéhez szólni kellene még a kultúrházban működő Postás Zeneiskoláról, a kórusról, a díszteremben gyakran sorra kerülő szocialista családi ünnepekről — házasságkötésekről, névadókról — stb.

Már az eddigiek is mutatják: igyekeznek minden réteg és korosztály érdeklődését kielégíteni. A szakszervezeti népművelés egyik legsebb feladata éppen az, hogy a kulturált szórakozást a dolgozók minél szélesebb rétegeinek biztosítsa — s e tekintetben a fővárosban szilárd bázisa a munkának a Postás Művelődési Ház.

G. Szabó László

Leveleztünk bízunk

Kinek van igaza?

Intézkedtünk!

A Postás Dolgozó 1964. decemberi számában „Egy járási csoport taggyűléséről” című levélben Gonda György, az edényi járási csoport titkára több kritikai megjegyzést tett különböző kérdésekkel kapcsolatosan. Berzeviczi szaktársnőnek, Lak postahivatal kézbesítőjének panaszát megvizsgáltuk, s amennyiben a járatkésést a MÁVAUT-tal igazoltatják, nincs akadálya annak, hogy a havi túlórákért belüli a túlóradíjat kifizessék. Viszont elfoglaltsági idejének a felemelését a jelenlegi forgalom nem teszi indokolttá. A téli ruházzal kapcsolatos panaszt orvosoltuk, a téli ruházatot a szaktársnő megkapta. Sajnos, a szállítmány készt az Anyaghivattól.

Megvizsgáltuk a bizalmunkkal kapcsolatos feldolgozást is. Megállapítottuk, hogy az jogos. Intézkedtünk, hogy a tagdíjbélyegeket a bizalmi csoporthoz tartozó szaktársak részére megküldjük. Egyébként a most folyó szakszervezeti választások során a szóban forgó bizalmi a tagság felmentette tisztsege alól, s helyére megfelelő szaktársat választottak.

A szakszervezet egyébként megígérte, hogy a jövőben nagyobb gondot fordít a juttatások időben történő biztosítására.

KISS ERNŐ

Borsod megyei titkár

SZERKESZTŐI ÜZENET

Nagy Imréné XII. ker. lakosnak: Kérelmével érdemben csak úgy foglalkozhatunk, ha pontos címét közli.

Őszintén – a munkáslevelekről

Szakszervezetünkhöz, a postás dolgozóktól sok panaszt, észrevételt tartalmazó levél érkezik. A dolgozók panaszainak írásban vagy szóban való közlése azt bizonyítja, hogy szakszervezetünk tagjai bíznak a szakszervezetben. Biznak abban, hogy ügyüket tárgyilagosan és igazságosan megvizsgálják, segítségükre lesznek kéréseik elintézésében. Ez a feladat kétségkívül fontos része a szakszervezeti munkának.

Szakszervezetünk központjához 1964-ben 251 munkáslevél érkezett. Ez a szám lényegesen kisebb, mint az előző években volt. Például, 1963-ban csaknem 400 levelet kaptunk. A beérkező levelek témáját vizsgálva megállapíthatjuk: lényegesen kevesebb a bérjellegű panasz mind Budapesten, mind vidéken. Érthető, hiszen az elmúlt évben rendeződött ez a probléma.

Hogyan foglalkoznak a szakszervezeti szervek a dolgozók beadványaival? Az elmúlt időszakban a munkáslevelek intézését vizsgálva megállapítottuk, hogy mind szakszervezetünk központjában, mind központosított levelek szereplő ügyeket az előírt határidőn belül intézik el. Akadnak azonban olyan természetű problémák is, amelyeknek alapos vizsgálata hosszabb időt vesz igénybe. Ilyenkor a panaszot a késedelem okáról minden esetben értesítik.

Fel kell figyelünk arra a körülményre — és ez sokszor késlelteti a panaszokra adott válaszokat —, hogy a levélírók nem oda fordulnak ügyes-bajos dolgaikkal, ahol elsősorban nyílik mód azok orvoslására, hanem a legkülönbözőbb szervekhez, így a rádióhoz, tv-hez, a különböző lapszerkesztőségekhez. Kétségtelen, hogy ehhez minden panaszttevőnek joga van, s e jog gyakorlásában senkit sem kívánunk korlátozni. Példának szolgálnak több olyan levél, amelyek központunkba írtak. Ha egyenesen az illetékes megyebizottsághoz fordultak volna, akkor hettekkor előbb orvosolták volna a szóban forgó panaszokat.

Ez a körülmény viszont arra is figyelmeztet bennünket, hogy a dolgozók bizalmát a panaszok tárgyilagossága elintézésük miatt kell megőrizni. Arról van itt szó, hogy a postás dolgozók panaszai, problémáikkal min-

denek előtt az adott alapszervezet szakszervezeti bizottságához forduljanak és csak akkor vegyék igénybe a felsőbb szervek közreműködését, ha az adott intézkedéssel elégedetlenek.

Feltétlenül említésre méltó az a jelenség is, hogy néhány szaktárs panaszait sokszorosan, négy-öt szervhez is eljuttatja. A panaszokat tartalmazó levelek nem egyszer érkeznek szakszervezeti szerveinkhez és így az ügygel több szerv is foglalkozik. A vizsgálatok sok időt, fáradságot jelentenek egyébként is, ilyen esetekben viszont igen sok az úgynevezett úresjárás.

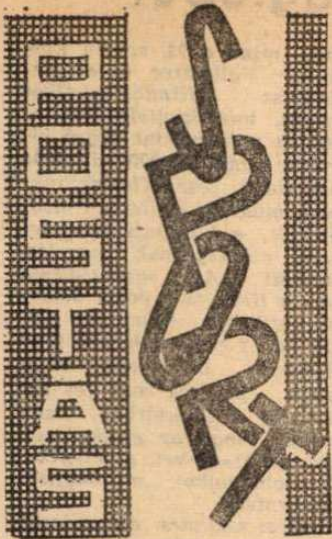
Növekedett a munkaügyi, munkáslétszámi visszacsatolásokról szóló levelek száma. Döntő többségük egyenruha-, munkaruhaellátással, valamint a ki nem fizetett túlórákkal kapcsolatos panaszokat tartalmazza.

Például Kispeszt I. sz. postahivatal hírlapkezelője dolgozóhoz fordultak a kézbesítők helytelen beosztása miatt. A Budapesti Bizottság megvizsgálta a panaszt és a Budapesti Hírlapterjesztő Üzemműködésén rendezte a járatokat.

Azt is tapasztaltuk, hogy szakszervezetünk központjához a dolgozók szívesebben fordulnak segélykérlemmel, pedig ez a módszer csak hosszabbítja meg a panasz elintézésének idejét. Például E. M. és U. E. budapesti szaktársak kérelmét is az illetékes szakszervezeti bizottságokhoz kellett volna eljuttatni, mivel a szakszervezeti központnak nem áll rendelkezésére segélykeret. Alap- és központosított tájékoztatás a dolgozókat arról, hogy segélykérlemmel csak az illetékes alapszervezethez fordulhatnak.

A munkáslevelek intézését elnökségünk az elkövetkezendő időben is rendszeresen segíti és ellenőrzi. A dolgozók kisebb és nagyobb panaszainak gyors elintézése vagy az esetleges nem teljesíthetőség esetén annak észlelté magyarázata növeli szakszervezetünk iránt a bizalmat. Fordítsunk arra is gondot, hogy a válaszok — még ha a panaszok számára nem is kedvezőek —, ne elutasító, hanem előremutató, magyarázó, az elintézésnek megfelelően tárgyilagossá legyenek. Ezzel szolgáljuk leginkább a dolgozók érdekeit.

Szabó László

Eredmények és új tervek

Január nemcsak a hideg és a hó hónapja. Az ember ilyenkor visszagondol az elmúlt évre, számvetést készít egy év munkájáról, értékeli a jót, a rosszat, de már az új év ele is néz. Terveket készít, a tervekben a jót még jobbra kívánja változtatni, a rosszat... nos, a rossz helyett legalábbis jót akar...

A Postás SE irodájában Zsiros István elnök egy mondatban is összefoglalja az elmúlt év munkáját:

— Az 1963-as évhez viszonyítva az 1964-es évet csak kedvezőnek tudom értékelni.

— Azért még hozzáteszi: Persze — divatos szóhasználat — globálisan. Részleteket kiragadva az egészről, bizony találnak hibákat is...

— Miben látja az eredményeket?

— Kezdjük talán a múlt év legnagyobb sporteseményével, az olimpiával. Tornászaink, Makray Katalin ezüstérmével jött haza Tokióból. Atlétikánkat pedig Havasi képviselte az olimpián. De menjünk csak végig a sportágakon...

— Férfi tornászaink évek óta nem jutottak dobogóra. Most a magyar bajnokságon a harmadik helyen végeztek. Női kézilabdázóink, amióta a nagy pályáról kicsire tértek át — szinte éveken keresztül csak a bennmaradásért harcoltak. Az őszi idényben viszont veretlenül végeztek, s végül szintén bronzérmet szereztek. Gyaloglóink az 50 km-es bajnokságon első, második és negyedik helyezést értek el, s természetesen a csapatversenyt is megnyerték.

Női asztaliteniszezőink egy évvel ezelőtti kerület az NB I-be, céljuk csak a megkapaszkodás, a bennmaradás volt, s a vártnál jobban, a kilencedik helyen végeztek. Kajakosaink közül hárman (Gillies, Madarasi és Gémesi) bekerültek a válogatott keretbe... Benkő Lajos megnyerte a kerékpárosok Bokányi emléktornáját, és első helyen végzett a csapatunk is... Ezenkívül még — különböző versenyeken 36 első helyet szereztek... Tekézőink közül is többen bekerültek a válogatott keretbe...

S a hibák? Kik szerepeltek várakozáson alul?

— Elsősorban férfi asztaliteniszezőink. Az 1963-as év negyedik helyével szemben ezúttal csak a nyolcadikok lettek. Ennek oka részint Kovács II. „leállása”, részint katonai behívások. Gyeplabdázóink is egy hellyel visszaestek az elmúlt évi bajnoksághoz képest, tavaly csak a harmadik helyen végeztek. A férfi kézilabdázóink az NB II-ből egy osztállyal alacsonyabbra estek vissza. Oka: az idősebb játékosok búcsút mondtak az egyesületnek, az edzővel való meg nem értésre hivatkozva, a fiatalok pedig még nem tudtak helytállni az NB II. sokszor nagyon is kemény, harcra kész csapatok között...

— A labdarúgók, mint mindent, külön fejezetet kellenek. Jól sikerült szeretnünk volna elérni, sajnos, nem sikerült. Azt is mondhatnám, balszerencse üldözött. De balszerencse egy mérkőzésen még előfordulhat. Nyolcszor egymás után?... Márpedig a csapat az őszi idényben nyolc mérkőzésen egy-egy gól különbséggel szenvedett vereséget... A volt edzőnk, akinek néhány modorbeli tulajdonságával nem voltunk elégedettek, most eltávozott a csapatból, az új edző az MTK régi, nagyszerű kapuvédője, Geller Sándor lesz. Azt szeretnénk, ha vezetésével a csapat a Budapest I. osztályban az első három hely egyike végezne. Még a röplabdázók vannak hátra a minősítettek közül, őket talán elsősorban a sorozatos sérülések akadályozták a jobb teljesítmény elérésében...

— Nyáron, sőt ősszel és tavasszal mindig zsúfolt a sporttelep. Milyen lehetőséget kaptak a nem versenyszerűen sportolók az elmúlt évben?

— Rendkívül nagy volt az igény, a postás dolgozók szívesen jöttek a pályára. 42 fűtőcsapat vett részt a kispályás labdarúgó-bajnokságban, 12-12 csapat a férfi és női röplabdában, és ugyancsak 12 tekecsapat indult az üzemi bajnokságban. A Kilián-versenye résztvevőinek száma háromszázra tehető. És akkor még csak azokról beszéltem, akik ezen a pályán sportoltak...

— Persze, óriási előnyünk, hogy szívesen jönnek hozzánk a sporttelepre. Mi minden postás dolgozónak felszerelést, cipőt, mezt, labdát, fűdési lehetőséget biztosítottunk s utána szórakozást a klubhelyiségben. Ezt a lehetőséget elsősorban a szakszervezet nagyon is hathatós, áldozatos segítségével köszönhetjük. Évi 140 ezer forintot fordíthatunk tömegsportra...

— Beszéltem arról, hogy rendkívül nagy volt az igény. De — sajnos — arról is szólni kell, hogy nem mindenki érzi

magáénak a létesítményt, a sportszereket. Előfordult, hogy a kiadott felszerelést elszakítva kapjuk vissza, a másodikban „letörnek” a csapok, a különböző sporteszközöket kinnhagyják a pályán. No, nem általános ez a jelenség, de még szörvényszerűen sem szabadna előfordulnia...

— Az 1965-ös év terveiről?

— Elsősorban folytatni kívánjuk a megkezdett és az elnökség által jónak tartott utat. Az elnökség tagjai a múlt évben már nemcsak meghallgatták egy-egy szakosztály munkájának értékelését, hanem, ha akadt olyan beszámoló, amelyet eredeti formájában nem tartottak jónak, segítő kritikával megvitatták, tanácsokat, újabb szempontokat adtak, s adhattak is, mert az elnökség tagjai közül a leg többen már együtt élnek a szakosztályokkal, ellátogatnak az edzésekre, értekezletekre, rendezvényekre, jól ismerik a gondokat, bajokat, amelyeken segíteniük kell...

— Több gondot fordítunk idén egy-egy szakosztálynál a társadalmi munkások számára emelésére. Ne fordulhasson elő a jövőben, hogy a többiek csak papíron támogatják a szakosztályvezetőt, aki a valóságban a csapat mindegyikét... Még többet kívánunk foglalkozni egy-egy edző munkájával, nem akarjuk, hogy — mint a labdarúgók, vagy a férfi kézilabdázók — edzőprobléma miatt szerepeljen rosszul a csapat... Idén az edzőtáborokra már költségvetést is kaptunk, amelyek már tavaly sem jelentettek üdülést, hanem nagyon komoly, rendszeres edzőmunkát...

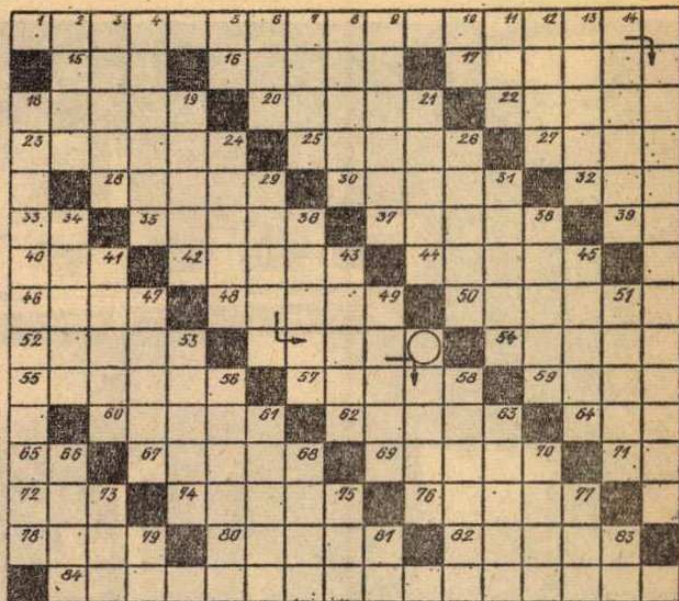
Eddig a beszélgetés.

Hogyan is mondtuk az elején? A jót még jobbra, a rosszat... nos, a rosszat legalábbis jóra kell változtatni az új évben. Ennyi a Postás SE elnökségének idei terve.

Ha jól utána gondolunk — nagyon is sok...

NAMÉNYI JÓZSEF

KERESZTREJTVÉNY

VISSZINTES: 1. Miről tárgyalt a Postás Szakszervezet Központi vezetősége 1965. január 21-én? az idézet első része. 15. Helyhatározó. 16. Készíti a házát. 17. Hibáztatás. 18. Ide hányják a borsót — hiába. 20. Leánynev. 22. Szerelmest (görög). 23. ... elmúlta (a pénzét). 25. Hibáztatott. 27. Elődsi. 28. Szi-get. 30. Mohamedán isten. 32. Idegen helyeslés. 33. AAAAA. 35. Testre. 37. Mozdony teszt. 39. K. Sz. 40. Német név. 42. Szovjet város. 44. Tengeri kisközség. 46. Szerelmest. 48. Ilyen szenvedély is van. 50. Kalendárium (—). 52. Kártya-műszo. 54. Szovjet politikus volt. 55. A sivatagi állatok. 57. Nagynéni. 59. Folytonossági hiány? 60. Pihenőhely. 62. Ezen sütik a szalonát. 64. KTZ. 65. Helyhatározó szó vagy igeikötő. 67. Két szó: tiltózó és irány. 69. Szobrászművész (János). 71. AE. 72. 60 perc. 74. Afrikai folyó. 76. Fűtőér. 78. Pénz-egység. 80. Egy bizonyos napi (+). 82. Egéstermek. 84. A szakszervezet feladata januárban, februárban.

Beküldendő: vízszintes 1. (folytatás függ. 18.) valamint a vízszintes 84 (folytatás függ. 29).

Beküldési határidő: 1965. február 10.

A Postás Dolgozó decemberi rejtélyének megfejtése: Vízszintes 1. Fekete krónika és a Könyv komédiája.

Függőleges 18. Az Asszonyi hűtlenség története. 21. Adám és Éva. 36. Erős Ágost.

Könyvtalimat nyertek: Bartha Irén Budapest, XIV., Korong u. 50. II. Csató Erzsébet Sárospatak, I. sz. ph.

Grabay Pál Bp. VIII., Horváth Mihály tér 17-19. V. em. Hack Sándorné, Gyula, Petőfi tér 1. Dr. Kiss Sándor-né Szolnok, I. Távirda.

FÜGGŐLEGES: 2. Össze-vissza laza (!). 3. Azonos ne-vű lányok. 4. Csuktok. 5. Fordított esztendő. 6. Após. 7. Állat. 8. Erkölcstan. 9. Kiált. 10. Vés. 11. Azok-e. 12. Paripára. 13. Ott-tartózkodik. 14. Kárté-

KÖNYVESPOLC

Január és február hónapok-ban jelentős szépirodalmi mű-vek megjelenése várható. Amenda Alfred: „Nobel” cí-mű könyvében leírja a szá-zad egyik legnagyobb feltá-lálójának életét, munká-ságát. András László: „Re-ménytelen szerelem” cí-mű könyve két kisregényt tartal-maz, amelyekben napjaink morális és társadalmi kérdé-seit foglalkoztat. A szépiro-dalmi olvasó könyvtár soro-zatban megjelenik az „Apá-cafőkötyő”, amelyben a XIV-

XVI. századi olasz próza leg-szebb — Boccaccio, Masuccio, Bandello — műveit tették közzé. Bates, H. E.: Jó széllel francia partra című könyve világszerte közismert háborús témájú kritikái mű. Keszthe-lyi Zoltán: „Nevenincs utca” c. könyvét a Kossuth adja ki. A téma: egy Dunántúli vető-dött szicíliai paraszter leg-kisebb fiának viszontagsá-gos életútja az első világháború, a forradalmak és az ellenfor-radalom korszakában. Nagy-szabású történelmi regénynek számítható „A tél fia” című kétkötetes mű, amelyet Jan-koich Ferenc írt. Gárdonyi Géza egy kevésbé ismert re-génye, a „Dávidkáné” is köz-kézre kerül. Rejtő Jenő (P. Howard) „Három testőr Afri-kában” című könyve újabb kalandos visztonagait írja le az ismert társaságban, amely Tuszkó, Hopkinsból, Csülök-ből, Senki Alfonzból, Török Szultánból áll. A Magvető vi-dám kiskönyvtár kiadásában jelenik meg Kolozsvári Grand-pierre Emil: Aquincumi Vé-nusz című műve. A könyv mulatságos kérdésekre ad mulatságos választ, amennyi-ben megtudja az olvasó, hogy a régész megkapja a szobrot, a csodacsatár a nőt, a nő pe-dig mindent, azaz semmit.

POSTÁS DOLGOZÓ

Kiadja a Postások Szakszervezete
Felelős kiadó:
dr. Zsuffa Szabolcs
mb. főtájtár
Felelős szerkesztő:
Béres György
Szerkesztőség: Budapest XIV.,
Cházár András u. 13. sz.
Telefon: 428-77
Megjelenik havonta
Szikra Lapnyomda

AZ EGYEZTETŐ BIZOTTSÁGOK

gyakorlatából

„A fentiek alapján az Egyeztető Bizottságnak így kellett határozni.” Hogy miért kellett így határozni, ember le-gyen a talpán, aki a következő indoklásból ezt megállapítja:

„Az Egyeztető Bizottság a rendelkezésére álló iratokból megállapította, hogy a pana-szos munkaviszonyát az Mt. 30. § f. pontja alapján kíván-ta megszüntetni. A hivatkozott § 3. bekezdésében foglaltak szerint a munkaviszonyt az f. pont esetében csak a vállalat igazgatójának hozzájárulásá-val lehet megszüntetni, az igazgatóság eljárása törvényes volt. Ezek mellett az Egyezte-tő Bizottság az ügy összes kör-ülményeinek figyelembevételével sem talált okot arra, hogy a munkaviszony felmon-dását elfogadja, ezért a pa-nasz elutasítja.”

A határozat alkalmas annak tanítására, hogy ilyen szer-kesztési nem szabad. Mik a hiányosságai:

Elsőször is az, hogy nincs megjelölve S. I. panaszos al-kalmazási minősége. Eppógy lehet fontos beosztású mér-nők, mint egyszerű, becsül-letes segédmunkás. Hiányzik azoknak az okoknak a felsorolása, amelyek figyelembevételével törvénysértés nélkül uta-sítható el az igazgató a ké-rést. Enélkül pedig alig álla-pítható meg, hogy az igazga-tóság eljárása törvényes volt. Hiányzik azoknak az okoknak a felsorolása is, amelyek alap-ján a panaszos a munkaviszo-nyát felmondta. Ennek a két okszorozatnak egybevetésével hozhatott volna csak az egyez-tető bizottság döntést, amely-nek helyességét magából a ha-tározatból el lehetne bírálni. Így természetesen követke-

zik az is, hogy még csak kö-vetkeztetni sem lehet az ügy összes körülményeire, amely-re pedig fentiek szerint a határo-zat hivatkozik.

Összegezve: a határozatot nem sorolhatjuk a legjobbak közé.

Ny. I-né panasza ügyében hozott határozat a részletes-nek tűnő indoklás mellett sem teljes.

Tisztaizni igyekezik ugyanis, hogy az áthelyezési intézkedés megfelel-e a szigorú alaki fel-tételeknek. Annak ellenére, hogy az Mt. 135. § (2) beke-zése kötelezően előírja az át-helyezési utasításban az új munkaköri bér közlését, a ha-tározat indoklásában nincs hivatkozott megállapítás ebben a vonatkozásban. Abból a megállapításból ugyanis, hogy a hivatkozott nem közölte a bércsökkenés időpontját, nem tűnik ki világosan, hogy az új bért közölték-e egyáltalán? Mert ha nem, az áthelyezési utasítás érvénytelen. De nem állapítható meg az sem, hogy az áthelyezési utasításnak van-e indoklása? Ha ez hiányzik — a KPM-utasítás ezt kötelezően előírja —, az áthelyezési intézkedés lénye-ges alaki kellek hiánya miatt érvénytelen.

Ezek a hiányosságok erősen rontják a határozat értékét.

J. L.

Előfizetőink figyelmébe

1964. márciusi számunkban már bejelentettük, hogy a Pos-tás Dolgozó terjedelme a ko-rábbi 4 oldalról 8 oldalra nö-vekedett. A dupla terjedelmű újság ára 30 fillérről 60 fillé-rré emelkedett. Egész évre az előfizetési díj 7.20 forint.

Akikre büszkék vagyunk

MAKRAY KATALIN

Horn Dezső elvtárs, a közle-kedés- és postaügyi miniszter első helyettese fogadta Makray Katalin tornászbajnoknőnkét és Havasi István tárgyalog-lónkat. A miniszter első he-lyettese és két olimpiakunok barátai légkörben elbeszélge-tett a tókői eseményekről. Horn Dezső elvtárs a postás dolgozók nevében köszöntöté fejezte ki a két sportolót egész évi és olimpiai ered-ményéért. Annak a remény-nek adott kifejezést a minisz-ter első helyettese, hogy a leg-közelebbi mexikói olimpiáról még szebb eredményekkel, si-kerekkel térnek majd vissza. Ezután átadta a sportolóknak a jutalmakat.

HAVASI ISTVÁN

A Rigó-örs Madár Lakáshivatala

Ősz volt és hideg. Reggelenként már köd szitált és teljesen elnyelte a várost. De dél-utánra kisütött a nap és megtartotta őrsi összefüvetelét a „Rigó” csapata. Hosszas tanulás és játék után az őrsvezető így szólt: — Pajtások! Elmondom, mit láttam álmo-mban.

Alomországban is hideg volt, havazott. Mi, mind a tizenhárman ott, az erdőszélen nagy munkában voltunk. Előttünk az íróasztalon hivatalos akták, kérvények és a lakásrendelet. Mert, ha hiszitek, ha nem, a Madár La-káshivatal volt ott. A közeli bokrokon pana-szos, kéro, könyörgő madarak cserregtek. Volt ott öreg varjú, cinke, rigó és sok-sok éne-kesmadár. Veréb már kevesebb; a verebek vannak olyan élelmeseik és válljuk be, szemtelenekek is, hogy megszerezzék, biztosít-sák maguknak a meleg vackot.

A rengeteg madár sok hangú torka ha-talmas zenebonát rendezett. Mind csivített, könyörgött, lökdösődött. Még veszekedés is támadt: egy egyedülálló, kényes rigó pom-pom villát követelt, miközben sokan csupán társbérlethez jutottak.

Mi, az őrs tagjai, csitítottuk a madárnépet, jegyeztünk, fűrtünk, faragtunk és végül be-rendeztünk, élelmeinkkel ellátott házakat sze-reltünk a közeli fákra.

Egy cinkeanyó puha, sárga kabátba bur-kolva, pirospeppes kendő fekete fején, vi-

ruló pólyáscinkét hozott a „karján”. Kérlel-ve kezdte:

— Nincs lakás, nincs élelem, fájnak a pi-cinyek, ezért jöttem, lakást kérek! Adjának meleg otthont nekünk!

Kiutaltuk a lakást, mi szereltük fel közel az iskolához a cinkecsaládnak, hogy mindig tudjunk élelmet szórni. A mama elégedetten költözött be új lakosztályába.

Jöttek seregestül, pirosmellényes vörös-begyek, hetyke rigók, feketeapokás cinkék is. Pápaszemes öregek és a csak egy nyarat élt ta-cskók.

Puha tollpárna került a faházakba és a kis élelmeinkre tele lettek maggal.

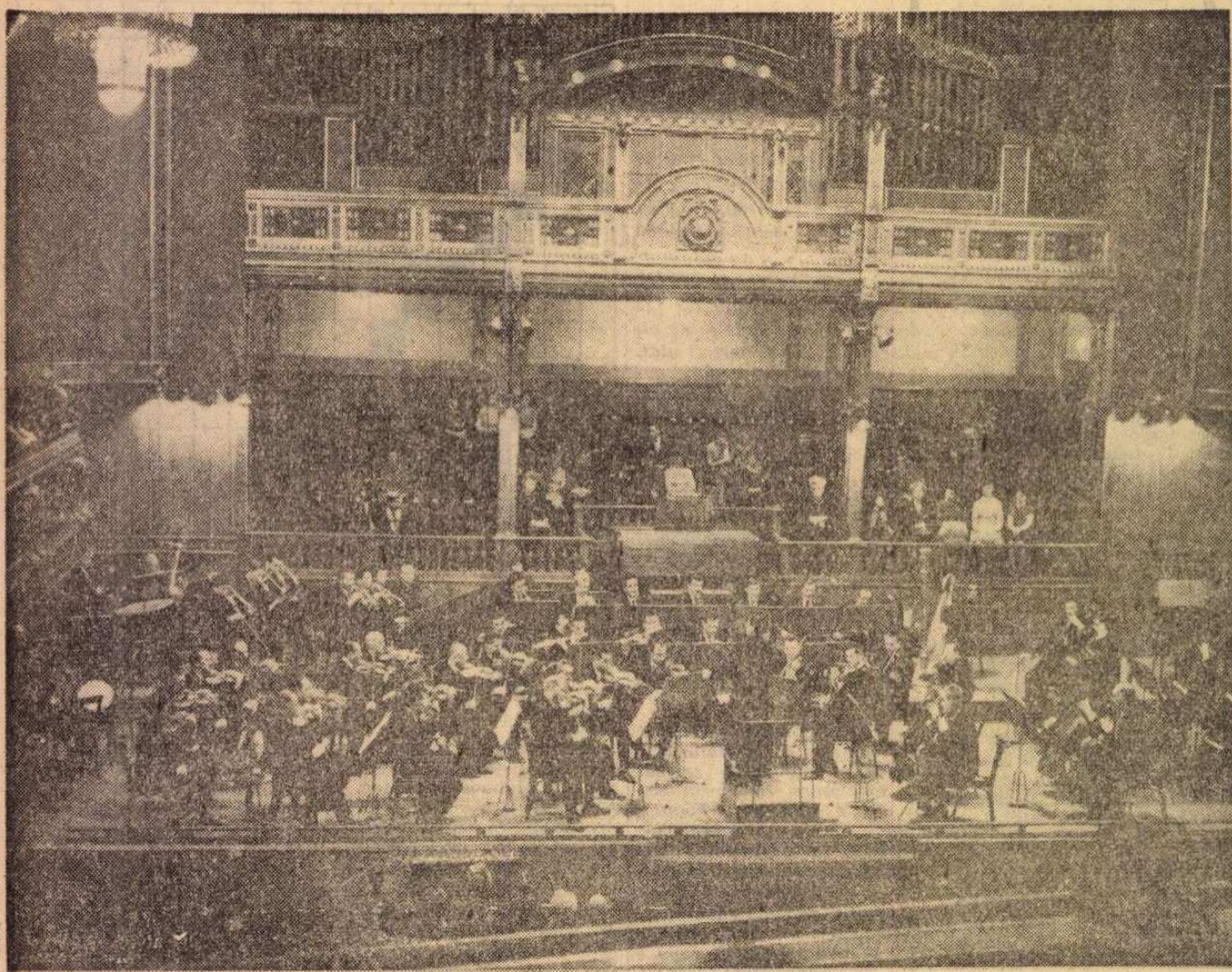
— Nem fájnak majd télen az álombeli ma-darak — fejezte be a mesét Tóth, az őrsve-zető.

A következő foglalkozásra faanyaggal, szerszámokkal érkeztek a „rigók”. Fűrtak, fa-ragtak, tervezgettek.

És én biztos vagyok benne, hogy az ő kör-nyékükön jó soruk lesz az énekesmadaraknak. De mi lenne akkor, ha az egész ország min-den kis falujában, városában vagy tanyáján madárvédő-mozgalmat szerveznének az őrs-ök?

Azt hiszem, a válasz már minden úttörő szívében él.

TÖRÖK ÉVA
úttörőpostás

A POSTÁS SZIMFONIKUS ZENEKAR HARMADIK BÉRLETI ESTJE A ZENEAKADÉMIAÁN

Egy amatőr zenekar, ha feljut saját fejlődési lehetőségei felső határára — jó és rossz dolgoknak tevődik ki, saját belső törvényei, s az elkerülhetetlen (éppen fejlődése révén elkerülhetetlen) külső hatások törvényei szerint.

Jó dolog, hogy egy ilyen zenekar — adott esetben a Postás Szimfonikus Zenekar — tagjaiban felfokozódnak az igények, s ha van olyan irányító, aki képességeik maximumának kifejtésére bírhatja a zenekar tagjait, ilyen periódusban felszínre jönnek ezek a maximális képességek. A postás zenekar a lelkes és kitűnő dr. Vasadi Balogh Lajos személyében rendelkezik ilyen vezetővel.

Az 1964—65-ös évadban a Zeneakadémián beindított bérleti sorozat tanulságosan beszél a zenekar fejlődéséről. Gyors és nagy fejlődés — elismerést érdemel.

Egy ilyen fokra jutott együttes azonban nem „el meg” jószándékú elismerésből — jószándékú bírálatra is szüksége van. S éppen itt kell visszautalni az előjáróban mondotakra: aki a Zeneakadémia dobogójára lép, annak számolnia kell vele, hogy a bírálatot is más „kategóriában” kapja, mint kapta korábban. Ez nincs másként — ez a „nagyáság átka”.

Túlnyomó részében szép és lelkesítő volt a zenekar harmadik bérleti hangversenye január 11-én a Zeneakadémián. Külön szöveg majd a koncert többféle örvendetes összefoglalójáról — de legyünk türelmesek a nehezén (amint tapasztaltam, a jeles vendégkarmester is valahogy ekként gondolkodott). A műsor első számát, Debussy: Egy faun delutánját nevezzük annak, ami volt: sikerületesnek. Sőt, magát a vállalkozást tartom annak — holott mint meglepetéssel hallottam, a hallatlanul kényes zeneművet a zenekar már korábban műsorán tartja. Nos, ez téves megítélése a jeles — és jelességét mindjárt a koncerten is bebizonyító zenekar képességeinek. Ez a Debussy-mű egészen „refinált” hangzásokat kíván meg, enélkül nem élvezetes — s még a világ legjobb professzionista orkeszterének is nehéz percek szerez. Efféle ugrások nem segítik, inkább hátráltatják a zenekar ügyét.

Ezt el kellett mondani,

hogy egész szívvel és örömmel könyvelhessük el a zenekar jó, majd kiváló teljesítményét a koncert további részében. Caesar Franck sok ritmus-problémát adó, hangzás-nehézségekkel jöcskán teli Szimfonikus variációt a zenekar meglepő érettséggel oldotta meg. A zongoraszólamot nagyon szépen, s a zenekar kisebb tökéletlenségeit „anyás” megértéssel áthidaló módon játszotta kiváló fiatal művésznőnk, Sopronyi Mária.

Innen kezdve jött a zenekar „nagy periódusa”. Liszt Tasso-ja volt a szünet előtti utolsó szám. Ez sem olyan zenemű — nehézségei persze egészen más természetűek, mint a Debussy-darabnak — amelyet bármelyik zenekarra rá lehet bízni. A postásokra igen — még akkor is, ha kiváló képességű, de tempóiban, hangsúlylaiban meg nem szokott dirigens áll a dobogón. Sőt, a Postás Szimfonikus Zenekar ennél többet bizonyított a Tasso, majd szünet után tán ennél is inkább a grandiózus Franck szimfónia (d-moll) tolmácsolásával. Nemcsak követni — hogy úgy mondjam, elviselni — tudta az idegen irányítást, hanem határozottan, „igazi” zenekarhoz méltó módon megértette, s megérezte egy új koncepció, egy zenei vérmérséklet lényegét, s úgy játszotta el a művet, ahogy az autentikus francia irányító elképzelte. Minden viszonyítás, minden „megbocsátó” fenntartás nélkül nagyon jó zenei élmény volt. Külön elismerést érdemel a zenekar a Franck szimfónia gyors eljátszásáért.

Hadd szóljunk örömmel Claude Lécointe-nak, a provençai konzervatórium igazgatójának, ennek a nagyon rokonszenves és tartalmas fran-

cia muzsikuskának a vendégszereléséről. Mindenekelőtt magáról a tényről: nagyon kíváncsatos, hogy ilyen együttes találkozzék új egyéniségekkel. Fejlődését okvetlen meggyorsítja, színeit hallatlanul gazdagítja az ilyen alkalom. Persze akkor, ha a vendég oly sokszínű, mint Lécointe. Igazi francia, csupa szín, csupa fantázia ez a fiatal karmester. Ha nem mondta volna is, érződik tájékozottsága a magyar muzsikában — bár éppenséggel Liszt-interpretálás egy franciához mindenkor érthetően közel áll.

A francia muzsikust és barátot mindenkor szívesen üdvözljük újra nálunk. A postások értékes zenekarának pedig további sok sikert kívánok, remélve, hogy írásom minden sora a jövőt szolgálja.

Rajk András

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS MUNKAVÉDELMI SZEMLÉNK

Köszönjük a bírálatot... Kis és nagy gondok a Terézben

A bírálatért általában senki sem rajong. Ez nem is fontos. Az a lényeges, hogy a jogos kritika nyomán intézkedjenek az illetékesek. Decemberi számunkban írtunk a Posta Központi Javítóüzemnél tett látogatásunk tapasztalatairól. Hangsúlyoztuk, hogy ebben az üzemben bizony sok mindent tettek a munkás- és egészségvédelem érdekében. Örjára-tunk viszont észrevett néhány kijavításra váró hibát. A gyakorlatban híven, voltak a helyszínen, s megállapítottuk: a darabolóhelyiségben levő szalagfűrésze a szabványnak megfelelő világítást szerelték fel a karbantartók. Megoldották a fűtést is, jó minőségű tüzelőt adnak az egyébként jó kályha fűtésére. Kicsérítették az eszsolóműhelyben az egyik gép hibás világítását. A nagy-gyón vitatott homokolóhelyiségben átmenetileg intézkedtek a legszükségesebb egészségvédelemről. A munkásvédelmi felügyelő január végéig engedélyezte a munkát.

A szemlén észlelt hiányosságok helytállóak, egyet-értünk a Postás Dolgozó Építő jellegű kritikájával, s köszönjük az elvtársi segítőkészséget. Szívügyünknek tekintjük — mondotta Somkúti Ferenc

igazgató — nem csupán a felvetett hibák kiküszöbölését, hanem az egész üzem munkás-védelmi és egészségügyi helyzetének szüntelen javítását.

Örjára-tunk az alkalommal a Teréz Távbeszélő Üzemben járt. Rövid tanácskozást tartottunk Kádár Gyula üzem-vezetővel, Iglódi János biztonsági megbízottal és Gerencsér Bálint szb-titkárral.

Megtudtuk, hogy ez év első felében három és félmillió költséggel az épületet teljesen felújították, s ettől várnak igen sok változást a munkás- és egészségvédelemben. A 7/A 2 gépteremben vagyunk, ahol alapjában a tisztaság és a rend uralkodik, de a mennyezet (!), az bizony om-ladozik, többméteres repedést látunk. Ezt a hibát valóban csak ez év első felében javít-hatják ki. Viszont jó néhány olyan hibát kell szövé ten-nünk, amelyeket az üzem-vezetőjének kellene megoldania. Látunk ablakokat, amelyeket nem lehet becsukni. Több für-dőben, öltözőben nem találunk lábrácsot. A takarítónők öltözőjében nedves ruhát szá-rítgattak lógó elektromos ve-zetékeken. A vezetékek csatlá-kozó dobozai felett nélkül ék-telenkedtek sok helyütt. Szá-

mos helyiségben a különböző vezetőket nem az előírások-nak megfelelően erősítették a falra. Látunk balesetveszélyes konnektorokat is. A konyha falai piszkosak, két éve nem meszelték ki. Bizony, a higié-niával enyhén szólva baj van. (Egészségügyi előírások szerint évenként kell a konyhákat me-szeln.)

Ezekkel a problémákkal nem találkoztunk a negyedéven-ként megtartott egészségügyi és munkásvédelmi szemlék jegyzőkönyveiben. Ezeket a hibákat pedig észre kellene venni.

Ugyanebben az épületben működik a Díjbeszedő Hivatal, zömében nők dolgoznak itt. Késérő György, a hivatal ve-zetője, Rózsa Józsefné, a párt-szervezet titkára, Szekeres Er-zsébet, a szakszervezeti bi-zottság tagja kálauzoltak ben-nünket. Az egyik teremben mintegy százan dolgoznak. Megállapítottuk, hogy a lég-köbméter jócskán alatta van a követelményeknek. A zsúfol-tásgot illetően több javaslat is felvetődött már.

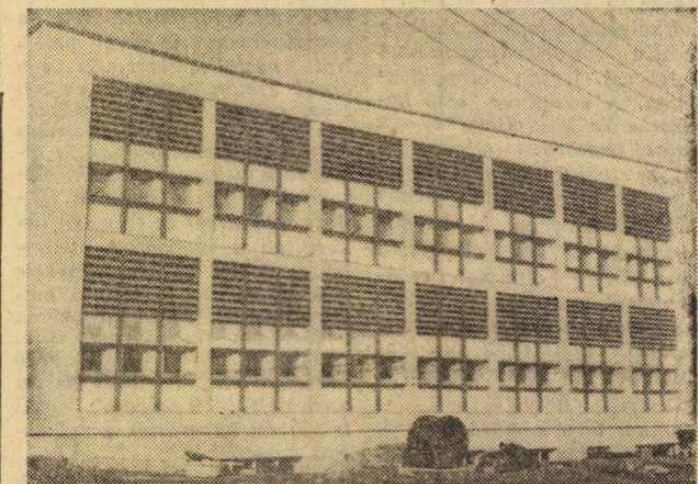
Teszünk mi is egyet. A Vá-rosház utcai „postakombiná-tan” látunk, hogy az öltözői-zsúfoltságot ruhával oldot-

ták meg. Így sok szekrényt ta-karítottak meg, nem beszélve arról, hogy sok-sok négyzet-méternyi területet is nyertek. Talán ezt a tapasztalatot hasz-nosíthatnák itt is.

Voltunk a gépszámlázóban. Látunk egy mosdót, amely fe-ketéllett a piszoktól. Csupa nő dolgozik ott, és mégis eltűrik ezt a szembetűnő rendellen-séget. A vécékben nincs meg-oldva a szellőztetés.

A hivatal vezetőjével két kérdésben hosszasan vitakoz-tunk. Az egyik téma: több ré-gi, clavult asztali lámpát lát-tunk, amelyek használatát bi-ztonságttechnikai okokból már régen megtiltották. Selejtezni kellene. „Majd, ha utasítást kapok...” — jelentette ki Ke-sérő György. Valóban, miért nem figyelnek fel erre az ille-tékesekre? Szövé tettük, hogy a műanyag szőnyeg összezeres-zését vaslemezzel oldották meg. Abban mi is megbotlót-tunk. Vajon ki lesz a felelős egy olyan balesetért, amikor valaki nemcsak megbotlik a vaslemezben... Egyszóval, itt is van mit javítani a munkás-és egészségvédelem területén.

BÉRCES GYÖRGY
KISS LÁSZLÓ

Az új Zugló Távbeszélő Üzem homlokzata

pont műszaki épülete mel-létt egyidejűleg egy 5 eme-letes irodaház építését is megkezdtek. A csaknem más-félszáz milliós beruházási munka nagy feladatot rótt, mind a Budapesti Távbeszélő Igazgatóságra, mint beruhá-

zóra, mind a 23. számú Épt-őipari Vállalatra és a Be-loiannis Híradástechnikai Gyárra, mint kivitelezőkre.

Maga a főközpont végő ki-épülése után 40 000 állomás kapacitású lesz. Kintjártunk-kor a műszaki épületben meg-kezdtek a központi berende-zések állványainak szerelési munkáit. Azt tapasztaltuk, hogy a BHG és a posta dolgo-zói között jó kapcsolat ala-kult ki. Ez érthető, hiszen több központot bővítettek vagy éppen építettek már fel kö-zösen a közelmúltban. Azon-vannak, hogy az építkezéssel járó nehézségeket, a jelenke-ző problémákat minimálisra csökkentették.

Városi szaktárs elmondotta, nagy gondot jelent a Távbeszélő Igazgatóságnak, hogy az építőipari vállalat nem fejezte be határidőre az irodaépület építési munkáit. Jelenleg is üvegezetlen a folyosó. Növel-te a nehézségeket a POTI ré-széről a műszaki szárnyépü-letbe beköltöztetett 27 fős tervezőcsoport.

Kérdezzük: vajon nem volt-e ez kissé korai?

Ugyanis panaszkodtak a dolgozók, hogy a fűtött he-lyiségekből közvetlenül a hi-deg, huzatos lépcsőházon ke-resztül kell megközelíteniük az elsőemeleti mellékhelyi-ségeket. Probléma továbbá, hogy a csaknem 100 fő részére 1 férfi és 1 női WC áll rendelkezésre. Az itt dolgozók etke-zését is csak úgy tudták megoldani, hogy a dolgozók a közeli járműtelepre kénytele-nek átbállagni edélni, a BHG dolgozói pedig hideg ételmelet fogyasztanak.

A hidegebb idő beálltával

Korsós Gyula, Hóti József, Natkai László BHG-szerelők munka közben

ban, hogy ez év végére, a Zug-ló távbeszélő főközpontot át-adják a forgalomnak. Erre biztosították, hogy az ott dolgo-zók szívügyükné tekintik jó hí-riüket, büszkéek arra, hogy eddig adott szavuknak eleget tettek. S ha egy-egy hibát mégis szövé tesznek, azt azért teszik, hogy még zavartala-nabbul folyják a munka, KISS—RACZALMÁSI